

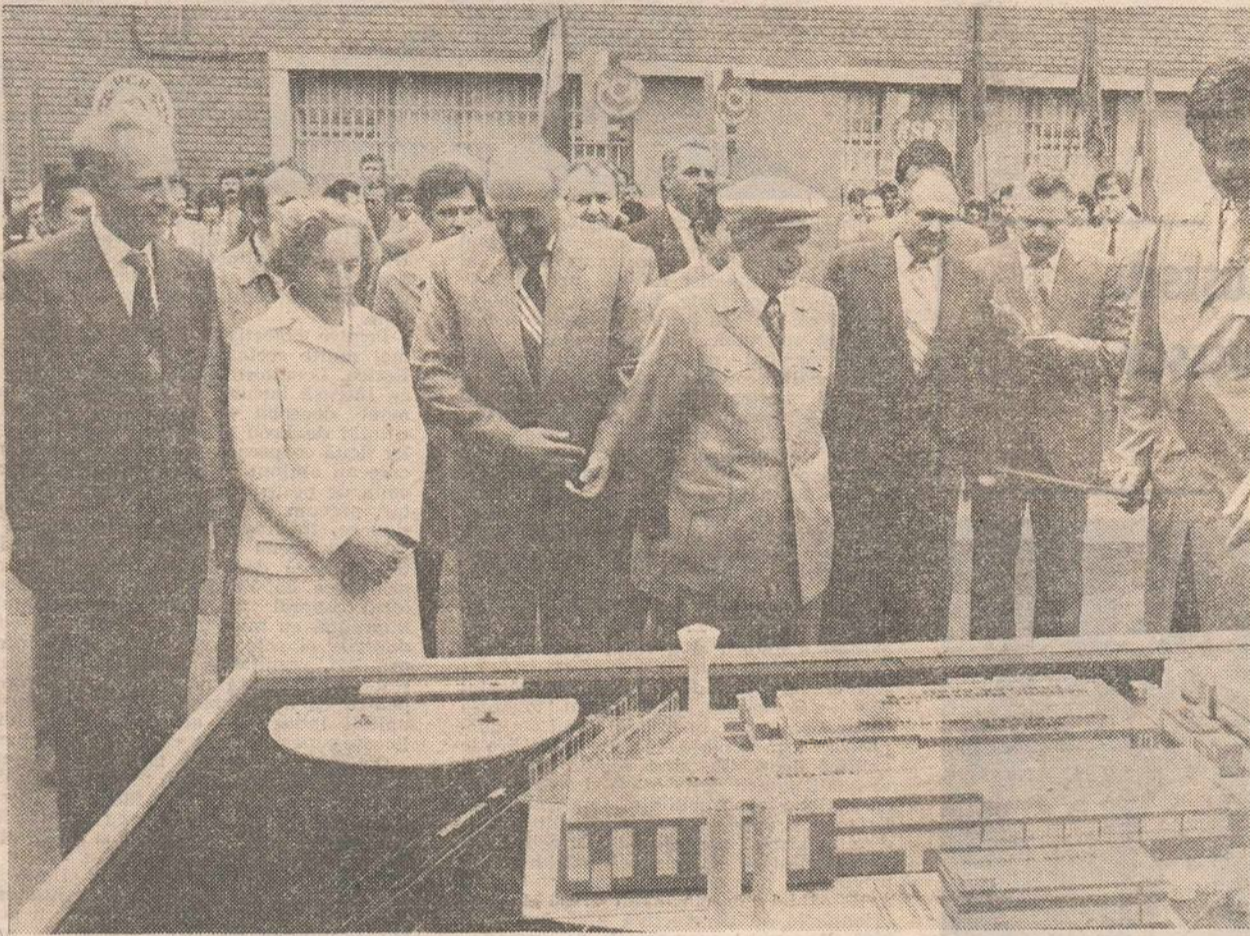
Sală de Lectură

flacăra

anul XXXIII
37 (1526)
VINERI
14 SEPTEMBRIE
1984

săptăminal editat de frontul democrației și unității socialiste

ROMÂNIA CU TOATE FERESTRELE DESCHISE SPRE ANUL 2000

Tovarășul

NICOLAE CEAUȘESCU

împreună cu tovarășa

ELENA CEAUȘESCU

în vizită de lucru

în județele

Arad și Timiș

**Președintele Republicii a înmînat înaltele distincții
conferite eroilor pîinii**

La Pecica

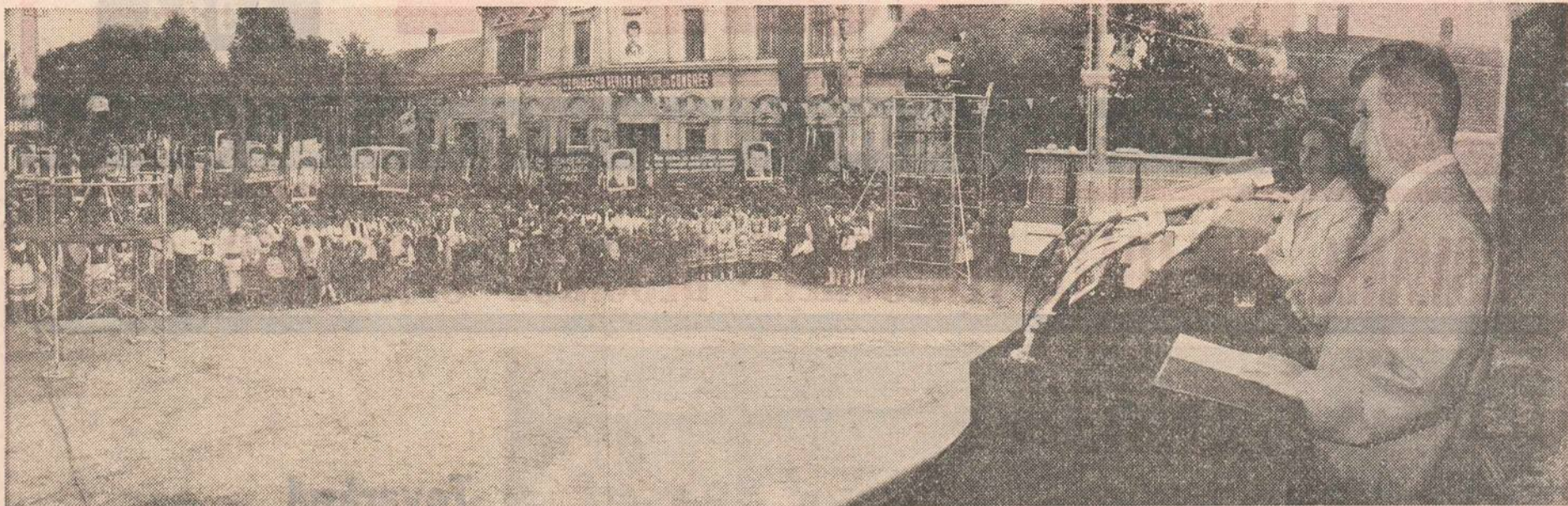
La Topolovățu Mare

Mîine începe școala!

Copiilor noștri, drum bun în noul an școlar!

„Obiectivele revoluției agrare trebuie să înceapă, la grâu, de la 8000 kg. la hectar în sus, iar la porumb, de la minimum 10000 kg. la hectar. Numai în aceste condiții vom putea vorbi de o nouă revoluție agrară.”

Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU și tovarășa ELENA CEAUȘESCU în județul ARAD

Înscriindu-se în cadrul dialogului permanent și rodnic pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, îl poartă nemijlocit cu făuritorii bunurilor materiale și spirituale, în toate marile probleme privind prezentul și viitorul patriei, vizita conducătorului partidului și statului nostru, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în județul Arad a prilejuit încă o dată studierea profundă, în unitate economică, a posibilităților de care dispune acest județ pentru a-și aduce o contribuție sporită, pe măsura puternicului său potențial material și uman, la progresul neîntrerupt al economiei, la creșterea avuției naționale, la ridicarea bunăstării poporului, la îndeplinirea obiectivului fundamental stabilit de Congresul al XII-lea al partidului pentru actualul cincinal — realizarea unei noi calități a muncii și a vieții în toate sectoarele de activitate.

Noua vizită de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în județul Arad s-a desfășurat într-o perioadă de semnificație politică deosebită, cînd comuniștii, toți oamenii muncii de la orașe și sate dezbate cu înaltă responsabilitate, cu deplină satisfacție și aprobare, cu îndreptățită mîndrie patriotică proiectul de Directive ale Congresului al XIII-lea al partidului cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1986—1990 și orientările de perspectivă pînă în anul 2000. Document programatic de excepțională însemnătate pentru înaintarea continuă a României pe drumul progresului și civilizației, expresie elocventă a justetei politicii partidului nostru de aplicare creatoare a principiilor și adevărilor general valabile ale socialismului științific la condițiile concrete din România, proiectul de Directive ale Congresului al XIII-lea, care are la bază concepția realistă, profund științifică, permanent novatoare, de mare forță de cuprindere a tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la îndeplinirea neabătută a Programului partidului, la edificarea socialismului și comunismului în țara noastră, a găsit și în județul Arad, ca prețutindeni în țară, un vibrant ecou în conștiința oamenilor. Asemenea întregului nostru popor, locuitorii acestor străvechi me-

leaguri românești fac din cutezătoarele obiective și orientări ale proiectului de Directive un înflăcărat și mobilizator program de muncă și luptă pentru progresul și înflorirea continuă a României socialiste.

Printre obiectivele vizitate au fost și mai multe sectoare agricole din comuna Pecica. Locuitorii acestei comune au trăit cu intensă bucurie și satisfacție un moment deosebit — festivitatea înminării titlului de Erou al Muncii Socialiste celor două cooperative agricole din comună, care au obținut în acest an la grâu o recoltă de peste 8000 de kilograme la hectar, precum și președinților lor. În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu au vizitat întreprinderea de Mașini-Unelte și Întreprinderea de Vagoane din Arad. Secretarul general al partidului a examinat, împreună cu ministrul de resort, cu conducerea și colectivele celor două întreprinderi, rezultatele obținute pînă acum, stabilind totodată măsurile ce se impun pentru ca activitatea acestor cunoscute unități industriale arădene să se ridice la cote superioare de calitate și eficiență.

Cei ce muncesc și trăiesc în județul Arad i-au întâmpinat pe tovarășul Nicolae Ceaușescu și pe tovarășa Elena Ceaușescu cu nemărginită bucurie, cu manifestări emoționante de aleasă stimă și înaltă prețuire. Atît în unitățile vizitate, cit și pe întregul traseu străbătut, mil și mil de arădeni au dat glas acestor sentimente față de tovarășul Nicolae Ceaușescu pentru activitatea neobosită consacrată propășirii neconținute a patriei, bunăstării și fericirii întregului popor, cauzei destindării, dezarmării, colaborării și păcii, îndeplinirii aspirațiilor de libertate, independență și progres ale tuturor națiunilor. Ei și-au exprimat și în această zi dorința fierbinte ca apropiatul forum al comuniștilor români să realegă în suprema funcție de secretar general al partidului pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit și stimat fiu al poporului nostru, conducător încercat al partidului și statului, militant de frunte al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, personalitate proeminentă a vieții politice mondiale, promotor strălucit al făuririi unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră.

P. NICORĂ

În ședința de luni a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ținută sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, a fost examinat Raportul privind aplicarea măsurilor referitoare la majorarea retribuțiilor. Comitetul Politic Executiv a apreciat că programul privind aplicarea fermă a principiilor autoconducerii muncitorești și autogestiei, perfecționarea mecanismului economico-financiar, a sistemului de retribuție a muncii și de creștere a retribuției în acest cincinal, elaborat din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu și adoptat de Plenara Comitetului Central din iunie 1983, reflectă politica consecventă a Partidului Comunist Român de creștere a producției materiale și a eficienței acesteia, de creare a tuturor condițiilor pentru ridicarea permanentă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. După cum se menționează în comunicatul ședinței, în perioada de la 1 septembrie 1983 la 1 august 1984 a avut loc creșterea retribuțiilor tuturor categoriilor de oameni ai muncii. În urma încheierii acțiunii de majorare, retribuția medie nominală a personalului muncitor a crescut la 2925 lei în 1984, față de 2238 lei în 1980. În același timp, prin acțiunile întreprinse pentru asigurarea stabilității prețurilor, în 1984 se realizează un indice de prețuri de 123,3 la sută față de 1980, în loc de 124,5 la sută cit fusese planificat. S-a apreciat că noile retribuții tarifare majorate corespund coeficienților de ierarhizare a retribuțiilor tarifare aprobați prin lege și asigură men-

Ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

ținerea raportului de 1 la 5,5 dintre retribuția minimă și cea maximă pe economie. Luînd în considerare programul de aplicare a hotărîrilor Conferinței Naționale a partidului în domeniul retribuțiilor muncii în 1985, Comitetul Politic Executiv a apreciat că la sfîrșitul anului menționat retribuția medie nominală va ajunge la 3000 de lei. În ceea ce privește pensiile, la ședința s-a relevat că pe baza măsurilor luate pensia medie cu vechime integrală a crescut, începînd de la 1 august 1984, la 1750 lei.

Măsurile luate de perfecționare a sistemului de retribuție a muncii, de creștere a retribuțiilor și majorare a pensiilor — a apreciat Comitetul Politic Executiv — sînt în concordanță cu actualul stadiu de dezvoltare economico-socială a țării, cu cerințele perfecționării mecanismului economico-financiar, cu cadrul organizatoric al democrației muncitorești. S-a evidențiat faptul că, pentru a se crea în continuare condiții de creștere a nivelului de trai, este necesar ca toți oamenii muncii, în calitatea lor de proprietari, producători și beneficiari să acționeze — așa cum a indicat secretarul general al partidului — cu cea mai mare răspundere pentru desfășurarea

ritmică a întregii activități economice, pentru îndeplinirea integrală a prevederilor de plan privind realizarea producției fizice, a producției de export, pentru creșterea mai accentuată a productivității muncii, ridicarea calității produselor și sporirea eficienței în întreaga economie națională. Comitetul Politic Executiv și-a exprimat convingerea că aceste măsuri vor da un nou și puternic impuls activității creatoare a tuturor celor ce muncesc în toate domeniile vieții economice și sociale și a cerut organelor și organizațiilor de partid, ministerelor și centralelor, conducătorilor întreprinderilor, consiliilor oamenilor muncii, tuturor organismelor muncitorești să ia toate măsurile pentru asigurarea condițiilor necesare îndeplinirii exemplare a prevederilor planului pe anul în curs și pe întregul cincinal, pentru ridicarea întregii activități la un nivel superior de calitate și eficiență, condiție esențială a sporirii veniturii naționale și, pe această bază, a creșterii în continuare a nivelului de trai al oamenilor muncii.

În aceeași ședință, Comitetul Politic Executiv a aprobat mandatul delegației române la următoarele două sesiuni ale Conferinței de la Stockholm pentru măsuri de încredere și secu-

ritate și pentru dezarmare în Europa. S-a stabilit că la această conferință delegația țării noastre să continue să promoveze activ concepția, considerentele și propunerile tovarășului Nicolae Ceaușescu privind măsuri de încredere și securitate și pentru dezarmare în Europa. În acest sens, delegația română va conlucra strîns cu toate delegațiile participante și va acționa împreună cu acestea pentru trecerea cit mai curînd la negocieri concrete asupra tuturor propunerilor prezentate la conferință, în vederea identificării posibilităților de acord, a apropiării pozițiilor și a elaborării unor acorduri corespunzătoare.

Au fost examinate și aprobate, de asemenea, propunerile privind activitatea delegației române la cea de-a 39-a sesiune a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, care va începe luna aceasta. Comitetul Politic Executiv a subliniat că delegația țării noastre va promova activ poziția României, concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la situația internațională actuală, inițiativele și propunerile sale referitoare la soluționarea problemelor deosebit de complexe ale lumii contemporane, în interesul păcii, al dezarmării, al colaborării și înțelegerii între popoare, al reglementării pe cale pașnică a stărilor de încordare și conflict, al lichidării subdezvoltării și instaurării unei noi ordini economice mondiale, al făuririi unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră.

ION CODRU

„Într-un sens simbolic, înseamnă că prin aceasta fiecare cooperator care a contribuit la realizarea acestei producții este un erou al muncii socialiste. Deci o cooperativă de eroi!”

VIAȚA ROMÂNIEI

Vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu a continuat în județul Timiș. Decolând de la Arad, elicopterul prezidențial a aterizat în apropierea Institutului agronomic din Timișoara. Întâlnirea cu secretarul general al partidului a fost așteptată cu deosebită bucurie de oamenii muncii timișeni — români, maghiari, germani, sirbi ce trăiesc și muncesc într-o strinsă unitate și frăție pe aceste meleaguri — care raportează cu îndreptățită mândrie patriotică noi și importante realizări în toate domeniile de activitate.

Conștienți că noile împliniri din viața lor, a județului Timiș și a țării, sînt indisolubil legate de numele conducătorului partidului și statului nostru, de activitatea sa pilduitoare, consacrată cu înaltă abnegație revoluționară dezvoltării multilaterale a patriei, locuitorii municipiului Timișoara i-au întâmpinat, ca de fiecare dată, pe tovarășul Nicolae Ceaușescu și pe tovarăsa Elena Ceaușescu, într-o atmosferă de neasemuită bucurie și recunoștință. Cu deosebită însuflețire se scandează urarea, devenită în această perioadă simbol al dorinței tuturor comunistilor, al întregului popor „Ceaușescu real — la al XIII-lea Congres!”

Dialogul secretarului general al partidului cu oamenii muncii de aici a fost consacrat, în cea dintâi zi a vizitei în județul Timiș, examinării rezultatelor obținute în unitățile agricole de stat și cooperatiste, problemelor legate de dezvoltarea în continuare și modernizarea agriculturii în această parte a țării.

Cu această ocazie, a fost pusă în evidență contribuția importantă a Institutului agronomic din localitate la pregătirea și perfecționarea specialiștilor, la îndrumarea unităților agricole din zonă.

Un interes aparte au prezentat exponatele cunoscutei Stațiuni de cercetare și producție agricolă Lovrin în domeniul creării unor noi soiuri de cereale și plante tehnice. Standul rezervat Trustului pentru mecanizarea agriculturii a ilustrat atît gama variată de tractoare și mașini agricole aflate în dotarea unităților agricole, cît și preocuparea pentru perfecționarea utilajelor în vederea sporirii productivi-

tății lor și măririi eficienței lucrărilor.

De o bună apreciere s-au bucurat succesele dobîndite de colectivul Combinatului pentru producerea și industrializarea cărnii de porc Timiș, unitatea distinsă de două ori cu înaltul titlu de „Erou al Muncii Socialiste”.

În încheierea vizitei la acest obiectiv, tovarășul Nicolae Ceaușescu a dat o apreciere deosebită rezultatelor obținute de oamenii muncii din agricultura timișană, de cercetători și cadre didactice și le-a urât să realizeze producții și mai mari în toate sectoarele agricole.

În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarăsa Elena Ceaușescu au fost oaspeții cooperativelor din comuna Topolovățul Mare. La aterizarea elicopterului prezidențial pe pămîntul aparținînd cooperativei agricole din localitate mii și mii de lucrători ai ogoarelor au venit să salute cu toată dragostea pe secretarul general al partidului. Distinșilor oaspeți li se înfățișează grafice care redau sugestiv rezultatele obținute la principalele culturi și în sectorul zootehnic, care confirmă pe deplin faima de care se bucură cooperativii din Topolovățul Mare în județ și în țară. Tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarăsa Elena Ceaușescu analizează la fața locului stadiul culturilor de porumb și soia. Se apreciază starea de vegetație a culturilor evaluîndu-se producții deosebit de bune de 21 000 kilograme știuleți la hectar și 3 300 kilograme soia.

În cadrul adunării populare s-a dat citire Decretului prezidențial privind conferirea Titlului de „Erou al Muncii Socialiste” Cooperativei agricole de producție Topolovățul Mare și președintelui acestei unități ing. Ioan Tosu pentru contribuția deosebită adusă la îndeplinirea politicii partidului și statului de dezvoltare a agriculturii socialiste și pentru producțiile mari de grâu și orz obținute în anul 1984. În aplauzele mulțimii, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a înmănat înaltele distincții. Un moment solemn, plin de emoție pentru cooperativii comunei, pentru toți muncitorii ogoarelor de pe aceste meleaguri timișene.

Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU și tovarăsa ELENA CEAUȘESCU în județul TIMIȘ

Vizita tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU la Institutul de cercetări pentru legumicultură și floricultură Vidra

Institutul de cercetări pentru legumicultură și floricultură Vidra, județul Giurgiu, își desfășoară activitatea în cadrul a 12 programe de cercetare și dispune de loturi experimentale pentru obținerea de semințe și legume destinate consumului. Unitate națională de cercetare legumicolă care coordonează activitatea de cercetare a mai multor stațiuni, precum și din institutele de învățămînt

superior de specialitate, acordînd o atenție deosebită zonării speciilor legumicole, aplicării celor mai eficiente tehnologii de producție, Institutul de la Vidra a avut marți deosebita cinste de a primi vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România. Această vizită a prilejuit o analiză cuprinzătoare a modului în care

se acționează, în lumina programelor existente, a orientărilor și sarcinilor formulate de secretarul general al partidului la recenta Consfățuire de lucru de la C.C. al P.C.R., în direcția obținerii unor recolte cit mai mari în legumicultură, pe măsura resurselor existente, a puternicei baze materiale create agriculturii românești, astfel încît această ramură de bază a economiei românești să aducă o contribuție sporită la progresul general al țării, la ridicarea nivelului de trai al întregului nostru popor. Noul dialog de lucru al conducătorului partidului și statului nostru a prilejuit, totodată, examinarea amănunțită a modului în care au fost transpuse în practică angajamentele luate de lucrătorii institutului, la vizita din 1983, pe linia obținerii unor rezultate cit mai bune în ameliorarea diferitelor soiuri de legume, în extinderea culturilor succesive și duble menite să asigure recolte de calitate superioară, recolte cit mai ridicate la hectar, o eficiență sporită în acest sector important al agriculturii.

În timpul vizitei, tovarășului Nicolae Ceaușescu i-au fost prezentate produse reprezentative obținute pe loturile experimentale ale institutului, reunite, în cadrul unei expoziții, precum și rezultatele activității de cercetare în domeniul creării de noi soiuri și hibrizi de legume omologate în ultimii ani, al aplicării celor mai adecvate tehnologii de producție, comparabile cu cele mai bune existente pe plan mondial. Au fost vizitate cimpurile de ameliorare a unor soiuri variate de legume destinate industrializării și pentru consum, cimpurile experimentale pentru culturi duble și succesive, precum și cimpurile unde se experimentează densitatea optimă a diferitelor culturi legumicole, modul de administrare a îngrășămintelor și erbicidelor.

Secretarul general al partidului, apreciînd rezultatele obținute, a cerut ca specialiștii să-și intensifice eforturile pentru rezolvarea cit mai rapidă a pro-

blemelor privind creșterea producției la hectar la toate speciile și soiurile de legume, pentru definitivarea tehnologiilor aplicate. Atrăgîndu-se atenția că în cultura mare se obțin încă recolte mici, s-a subliniat că există condiții să se realizeze de pe suprafețele cultivate cu legume producții mult mai mari decît în prezent. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că rezultatele obținute de cercetători pe loturi experimentale trebuie să se regăsească cit mai curînd posibil în fermele de producție și a cerut să se acorde o atenție deosebită creării de noi soiuri destinate exportului, în funcție de cerințele partenerilor externi, astfel încît țara noastră să devină exportatoare de semințe și de legume. S-a cerut institutului să-și sporească continuu contribuția la creșterea producției de legume a țării, atît a celei din unitățile socialiste, cît și din gospodăriile populației.

Într-o atmosferă de mare însuflețire, specialiștii din cadrul Institutului de cercetări pentru legumicultură și floricultură din Vidra, lucrătorii ogoarelor din județul Giurgiu, care s-au întîlnit cu secretarul general al partidului, i-au asigurat pe tovarășul Nicolae Ceaușescu că, puternic mobilizați de îndemnul, de indicațiile și orientările primite și cu acest prilej, vor acționa cu hotărîre pentru îndeplinirea programelor și sarcinilor ce le revin, pentru desfășurarea în cele mai bune condiții a actualei campanii agricole, pentru stringerea și depozitarea responsabilă a întregii recolte, livrarea integrală a cantităților prevăzute la fondul de stat, pentru creșterea contribuției agriculturii la satisfacerea deplină a nevoilor de consum ale populației, la ridicarea necontenită a nivelului de trai al oamenilor muncii, în concordanță cu programul de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

● „Întreg programul de orientări și măsuri al partidului și statului nostru deschide filele unui nou și amplu volum al muncii” ●

Un popor stăpîn pe speranțele sale

A deschide larg toate ferestrele spre anul 2000, în condițiile în care atmosfera politică internațională traversează momente incredibile de încordare și spaimă, înseamnă a răspunde rațional, de pe poziții ferme, irrationalei curse de autodistrugere care se manifestă astăzi într-o bună parte a lumii, înseamnă a crede cu convingere nu numai în viitorul luminos al națiunii socialiste, ci și în viitorul luminos al întregii planete.

Poporul nostru, stăpîn pe destinele sale, stăpîn în egală măsură și pe speranțele sale, lansează în anul al 40-lea al eliberării României un zguduitor apel la pace și înțelegere, o emoționantă pledoarie optimistă.

Proiectul de Directive al Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1986-1990 și orientările de perspectivă pînă în anul 2000 vin să sublinieze o dată în plus, pe lângă realizările de excepțională însemnătate ale poporului român de a elibera încoace, strălucite realizări ale perioadei de după istoricul Congres al IX-lea al partidului — realizări datorate întru totul „epocii Ceaușescu”, justetea orientării politice interne și internaționale a Partidului Comunist Român, lupta necontenită pentru destindere și pace și colaborare, pentru progres, a poporului nostru.

„Epoca Ceaușescu” la maturitatea bilanțurilor, la ceasul perspectivelor luminoase

Intrată profund în conștiința fiecărui cetățean al patriei noastre socialiste, intrată în conștiința națională sub numele de „epoca Ceaușescu”, perioada care s-a scurs de la cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român a ajuns astăzi la maturitatea bilanțurilor. Realizările spectaculoase ale României din acești ani, în toate domeniile, demonstrează elocvent justetea politicii partidului, justetea orientărilor și deciziilor sale, munca neobosită a omului care și-a înscris cu litere de aur numele în fiecare secundă, în fiecare respirație a patriei.

Perspectivile revoluționare trasate de Proiectul de Directive al Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1986-1990 și orientările de perspectivă pînă în anul 2000, răspund pe deplin năzuințelor tuturor oamenilor muncii din țara noastră, constituie calea sigură spre bunăstare și progres, singurul drum spre comunism — idealul suprem al socialismului pe care îl edificăm.

Mulțimile

Istoria care se scrie astăzi în patria noastră prin muncă, prin fapte, are pe lângă alte însemnate valente și valenta unei istorii a adeziunii totale, a unității de nezdruccinat în jurul aceluiași țel. Astfel încât în spatele imaginii fiecărui om al muncii se pot deslusi multumile, în spatele efortului constructiv al fiecărui om al muncii se poate deslusi efortul constructiv al unei întregi națiuni. Iată o ilustrare cum nu se poate mai sugestivă a unanimității de fapt și de gând, trăsătură definitorie a epocii noastre socialiste.

Îmi amintesc cu emoție că a doua zi după apariția în presă a Proiectului de Directive al Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1986-1990 și orientările de perspectivă pînă în anul 2000, un om al celor 40 de ani de istorie nouă — poeta Fatma Sađic din Hirșova (de meserie tehnician, împlinindu-se multilateral în climatul de reală tensiune spirituală al Festivalului național „Cîntarea României”), poetă de naționalitate turcă, dar de cea mai profundă și curată expresie românească, asumindu-și — așa cum afirmă — limba română ca pe o patrie, poetă de aleasă simțire, îmi mărturisea că noile Directive, întreg programul de orientări și măsuri al partidului și statului nostru cu perspectivele sale generoase pînă în anul 2000, deschid pentru ea personal, pentru toți colegii săi de muncă, de asemenea pentru toți colegii săi de generație poetică, filele unui nou și amplu Poem al Muncii. Așteptînd ca poemul despre care îmi vorbea să se materializeze, atît la nivelul cifrelor de producție cît și la nivelul metaforelor inspirate pe care le construiește, îi mulțumesc tehnicianei și poetei Fatma Sađic din Hirșova pentru gândurile frumoase.

Trebuie să recunoșc și eu că, aplicîndu-mă cu atenție asupra Proiectului de Directive, Proiect care vizează cu înaltă competență, cu nedezmintit spirit de răspundere, întreaga noastră viață economico-socială, toate ramurile economiei naționale, nu am putut să nu întrevăd printre rînduri locuri și oameni întilniți în

cursul peregrinărilor mele prin țară — urmînd de fiecare dată traseul glorios al noii noastre istorii — oameni și locuri care mi-au devenit dragi, pe care mi le-am asumat cu toată ființa, asumîndu-mi în aceeași măsură incandescența faptelor lor de muncă, incandescența unor peisaje în continuă prefacere înnoitoare. Mă gîndesc acum cu iubire la toți prietenii mei din comuna Ciolănești, județul Alexandria, (Dragne Maria, tehnician horticol, primărita comunei, Calafantea Sandu, vicepreședintele Consiliului popular al comunei, Cărbunaru Agripina, membră cooperatoare cu vechi state de muncă, tinăra familie Mihăilescu — Marian și Niculina, ei — secretar adjunct cu probleme de propagandă în comuna Ciolănești, ea — învățătoare, amîndoi dăruiti cu trup și suflet acestor locuri), aflați atunci cînd i-am cunoscut în plină campanie de primăvară, în plin anotimp al proiectelor. Ei mi-au demonstrat că speranțele se pot controla cu rigoare, mi-au demonstrat că toate proiectele lor — care se subsumează astăzi în chip armonios Directivelor Congresului al XIII-lea pe probleme de agricultură, nu sînt simple vise de neînfăptuit, ci pentru realizarea lor stau chează realizările de pînă acum, ambiția, seriozitatea și abnegația, faptele celor care (cu romantism revoluționar!) alături de ceilalți oameni ai muncii din România socialistă, au înțeles că trebuie să-și construiască singuri istoria. În apropierea locurilor natale ale marelor prozatori Marin Preda, în primăvara acestui an o comună întreagă arbora stîndardul dragostei; al dragostei de pămînt, de muncă, al dragostei plină de o grijă preocupată pentru viitorul pe care

Candidatura oțelului

Aici, în cetatea de foc a Hunedoarei, unde eu, tînăr scriitor român, îmi scriu poemele, metaforic vorbind, direct la lumina nestinselor flăcări, cernaala zărelor cuprinzînd „Directivele Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1986-1990 și orientările de perspectivă pînă în anul 2000” a devenit ea însăși o flăcără. Noi, oamenii, ne măsurăm vîrsta în primăveri. Țara, iată, își măsoară vîrsta și continua ei devenire în cincinale. Fiecare cincinal și-a propus și, cu efortul întregului popor, sub îndrumarea partidului, a reușit, cincinal de cincinal, să adauge țării noi frumuseți să-și sporească zestrea, să ridice continuu nivelul de trai al tuturor oamenilor muncii.

Citesc Directivele viitorului cincinal și, hunedorean fiind, îmi dau seama că furnaliștilor, oțelariilor și laminatoriilor din toată țara le revin sarcini mărețe, sarcini eroice în dezvoltarea, și pe mai departe, a industriei metalurgice, pilon de bază în dezvoltarea bazei tehnico-ma-

toți pînă la unul îl simt născîndu-se (ca un fiu al satului) din mijlocul lor. Îl știu lînd cunoscutîntă de Proiectul de Directive al Congresului al XIII-lea, dîndu-i adeziunea totală a realizărilor și speranțelor lor. Activitatea pe care o desfășoară este fără îndoială o oglindă fidelă a activității întregii noastre agriculturi socialiste.

Un domeniu de vîrf al economiei naționale, cu proiectele sale de vîrf

● „Proiectul de Directive vine în întîmpinarea gîndurilor noastre de viitor”.

Nu împlîntor ne-am fixat ca punct de interes, în aceste zile imediat următoare apariției în presă a Proiectului de Directive al Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1986-1990 și orientările de perspectivă pînă în anul 2000, Institutul de Cercetări pentru Tehnica de Calcul din București (I.T.C.), calea Floreasca nr. 167.

Întreaga tehnică de calcul românească este prin excelență un domeniu al prefacerilor cotidiene. Domeniul de vîrf al economiei naționale, cu aplicații de importanță vitală în toate ramurile de activitate, tehnica de calcul are datorită, are într-un fel privilegiul spectacolului de a comunica fără întrerupere cu viitorul. Gîndirea științifică a oamenilor muncii din I.T.C. este și trebuie să fie cu necesitate o gîndire „cu foc continuu”.

Am găsit întregul institut deja mobilizat, canalizat cu toate forțele în înfăptuirea istoricelor Directive ale Congresului al XIII-lea al partidului, în plină febră a alegerilor de partid; moment de amplă analiză, de bilanț și de jalonare a noi perspective de lucru, alegerile pe organizații de bază din I.T.C. constituie în ace-

lasi timp, așa cum ne mărturiseau noile organe și un binevenit moment de conștiință, în care oamenii se ablecă cu sustinută stăruință asupra lor însisi, asupra celor cu care își împart împlinirile și speranțele.

Despre fizionomia tehnicii de calcul în perspectiva anului 2000 a avut amabilitatea să ne vorbească tovarășul Costake Nicolae, analist principal gr. I, consilier al institutului, cu indiscutabila competență a vastei sale experiențe în domeniu. Am luat și eu cunoștință cu satisfacție, ca de altfel toți oamenii muncii din țara noastră, de documentul de excepțională însemnătate teoretică și practică al istoricului Proiect de Directive al Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român, ne-a spus; folosesc acest prilej pentru a manifesta adeziunea deplină a mea și a colegilor mei de muncă la revoluționarul program de muncă a cărui traducere în viață urmează să situeze România printre statele dezvoltate ale lumii, să conducă ferm națiunea noastră pe drumul comunismului. În ce privește tehnica de calcul, domeniu prin definiție al prefacerilor imediate, în anul 2000, făcînd un efort de imaginație, (prin extrapolarea realizărilor, dorințelor, sau proiectelor actuale, prin urmărirea tendințelor de ingeniozitate tehnică, sau printr-o prognoză normativă), sînt de presupus numeroase aspecte. În primul rînd putem avea de pe acum certitudinea că pînă în anul 2000 calculatorul va deveni un instrument de uz curent; avem încă de acum — și pe viitor va trebui dezvoltat — un sistem informațional economico-social rațional, integrat. Se vor extinde în viitorul apropiat băncile de date existente, calculatorul va fi folosit pe o scară mai largă în pregătirea deciziilor. O amplasare deosebită va lua seria de terminale de tip industrial (folosite în calculul producției, pentru diferite operații comerciale etc).

teriale a întregii noastre economii. Creșterea producției de oțel, spun documentele Directivelor, se va realiza în principal prin intrarea în funcție a noilor capacități de prelucrare la Combinatul siderurgic din Călărași. Dar combinatul din Călărași, aiddoma celui din Galați, nu este rodul direct al școlii românești de siderurgie ce-și află, tot metaforic vorbind, băncile chiar pe platforma oțelurilor hunedoreni? ! Cei mai pricepuți, cei mai harnici comunisti de înaltă omenie ai combinatului gălățean și, mai recent, ai combinatului din Călărași, n-au învățat meseria la Hunedoara? ! Răspunzînd acestor întrebări, și răspunsul nu poate fi decît afirmativ, mă gîndesc că alături de Călărași, unde se duce greul luptei pentru mai mult oțel patriei, aceeași aprigă și severă luptă o vor purta și bărbaiții Galaților, ai Hunedoarei, ai Reșiței, ai Tirgoveiței. Ei cunosc pe oțelarii Hunedoarei și aș putea spune că, prin ei îi cunosc pe toți oțelarii țării. Sînt convins că, și de această dată, și în cincinalul viitor, fruntea lor se va încununa de gloria și lumina sarcinilor îndeplinite.

EUGEN EVU
Hunedoara

Este cunoscut faptul că terminalele de diverse tipuri și întrebuintări au avantajul că stabilesc un contact direct cu calculatorul, (cartelele de exemplu, devenind o formulă vetustă și neeconomică); în aceeași idee a stabilirii unui rapid și nemijlocit contact cu calculatorul ne preocupă o soluție care, în afara faptului că e spectaculoasă (cel puțin pentru profani), poate deveni extrem de eficientă — contactul vocal. În viitorul cel mai apropiat se va extinde proiectarea și realizarea de calculatoare personale, care e de presupus că vor deveni în jurul anului 2000 instrumente de lucru de uz curent, care vor introduce cu fermitate tehnica de calcul în viața cotidiană.

Expunerea competentă a tovarășului Costake Nicolae, făcîndă la nivelul înțelegerii noastre, ne-a incredintat printre altele de sarcinile majore care stau în fața tehnicii de calcul românești, de competența, seriozitatea și pregătirea tehnico-științifică deosebită de care trebuie să dea dovadă toți oamenii muncii din acest domeniu; sînd de vorbă cu o mare parte dintre ei, muncitorii, tehnicienii, inginerii, cercetătorii, am remarcat fără excepție hotărîrea de a face totul pentru a transpune în viață Directivele îndrăznețe ale celui de-al XIII-lea Congres, Directive care corespund pe deplin aspirațiilor, entuziasmului lor.

Cu directorul institutului, inginer Meghesan Victor, n-a fost chip să stăm de vorbă. Aflat mereu între două discuzii cu beneficiarii, împărțindu-și timpul între biroul său de lucru și contactul nemijlocit cu cele aproape 20 laboratoare ale I.T.C.-ului pe care le cunoaște în amănunt, la a căror naștere și consolidare a participat efectiv, tinînd o legătură strînsă și neîntreruptă cu cele două filiale mai vechi din Timișoara și Cluj, organizînd cele două filiale noi din Iași și Brașov. Gîndindu-ne bine acum, la ora la care scriem aceste rînduri, nu mai putem afirma cu

certitudine că nu am stat de vorbă cu directorul institutului, dimpotrivă, sentimentul nostru este că îl cunoaștem bine; pe comunistul acesta l-au recomandat pe tot parcursul vizitei noastre în institut faptele sale, despre el ne-a vorbit fiecare interlocutor cu căldură, ca despre un conducător implicat, un OM în mijlocul oamenilor cu care lucrează.

Pe proaspătul director adjunct științific al Institutului de Cercetări pentru Tehnica de Calcul, dr. inginer Roman Dan, l-am abordat cînd deja toate speranțele noastre se epuizaseră. Între două drumuri (de la minister spre Fabrica de Calculatoare), rezolvînd în prezența noastră o serie de probleme locale care am înțeles că nu suportau amîinare — ori dorinta sa de a fi mereu prompt le făcea să nu mai suporte amîinare — a avut totuși amabilitatea să răspundă întrebărilor noastre. Tînăr, (foarte tînăr, a împlinit 35 de ani), și el unul din oamenii celor 40 de ani de libertate, desăvîrsindu-se pe plan uman, social, profesional și politic în cel mai rodnic timp al existenței noastre naționale — „epoca Ceaușescu”, mereu activ, preocupat mereu, mereu în căutare de soluții, o prezență științifică incandescență, un mare nemulțumit în sensul dorinței continue de autoperfecționare — cerință esențială a domeniului în care lucrează, tovarășul Roman Dan ne-a spus, printre altele: Proiectul de Directive al Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1986-1990 și orientările de perspectivă pînă în anul 2000, de care — ca orice comunist, ca orice om al muncii din patria noastră am luat cunoștință cu satisfacție, cu mîndrie patriotică pentru înaltele prefaceri de ordin calitativ, la toate nivelurile și în toate sectoarele, pe care le ja-lonează, căuind cu înfrigurare referențe la domeniul care mă interesează, documentul acesta de excepțională însemnătate vine de fapt în întîmpinarea gîndurilor noastre de viitor, ale celor ce-și desăvîsoară activitatea în tehnica de calcul, împlîndu-ne o dată mai mult, prin aria largă a preocupărilor noastre, în procesul complex al edificării societății socialiste și al înaintării ferme spre comunism. Mă întrebăți cum va arăta o zi din viața tehnicii de calcul în anul 2000? structural diferit de modul în care ați văzut că arată acum; la noi schimbările se produc cu o rapiditate care e poate de neimaginat în alte sectoare de activitate, spectaculoasă — așa spune. Avem planuri îndrăznețe, perfecte fundamentate științific; avem certitudinea că în anul 2000 va exista deja o importantă industrie românească de programe — se impune ca în anii ce vin activitatea de programare să devină o activitate industrială, dictată de necesitatea aplicării celor mai noi cuceriri științifice și tehnice ale domeniului nostru în toate sectoarele de activitate. Ne preocupăm intens de realizarea unor așa-numite „scule-software” (programe care ajută la realizarea altor programe), acestea ducînd la o creștere substanțială a productivității muncii în programare, la realizarea unui număr sporit de programe de aplicații. Industria românească de programe va avea rolul de creare a unor structuri de programe specifice fiecărui domeniu de aplicație, a unor module specifice de aplicație concretă pentru fiecare întreprindere. Într-un viitor foarte apropiat vor lua o amplasare deosebită sistemele aplicative la cheie, (întelegînd prin aceasta calculatoare, programe, scolarizare și servicii oferite ca un tot unitar beneficiarului). Desigur, nu putem ști în amănunt ce se va petrece în anul 2000 în tehnica de calcul; avem însă convingerea de nezdruccinat — care probabil că a mai fost exprimată și de alți interlocutori ai dumneavoastră din I.T.C., bazată pe certitudinile și pe experiența noastră de pînă acum, că pînă în anul 2000 calculatorul va intra ca un instrument indispensabil în viața cotidiană. Realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția supremă de secretar general al Partidului Comunist Român — realegere cu care oamenii muncii din institutul nostru și-au exprimat deplinul acord în Adunările Generale de dare de seamă și alegeri la nivelul organizațiilor de bază, care au avut loc zilele trecute într-o atmosferă sărbătorească prilejuită de cele două evenimente politice de covîrșitoare însemnătate care au coincis în chip fericit anul acesta — 40 de ani de la victoria luptei de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și apropiatul Congres al XIII-lea al partidului — stă chează traducerii exemplare în viață a tuturor proiectelor, realizarea sigură a tuturor năzuințelor noastre.

Miezul fierbinte al speranței

Rîndurile de față s-au vrut, printre altele, un reportaj din miezul fierbinte al speranței. Al acelor speranțe gata din clipă în clipă să „explodeze” în realitate, ca niste muguri sub soarele fierbinte al muncii. La frigul mondial care, din păcate, caracterizează în vremea din urmă viața politică a planetei, România răspunde și de această dată cu toată căldura aspiratiilor sale, cu încărcătura de fapte a vieții și muncii sale, la temperatura cea mai înaltă.

LELIA MUNTEANU

deschise spre anul 2000

UN PROIECT
ÎN VIAȚA NOASTRĂ

• **Li plăcea să creadă că e copilul fabricii. Era însă mult mai mult** •

Biografii contemporane

Dialog, prin intermediul reporterului, între o mamă și fiică

Mama: Ni se părea că putem realiza socialismul lucrând liniștiți la mașinile pe care le aveam...

Fiica: Cînd am crescut, mama mi-a spus că dacă ar fi putut părăsi secția, ar fi stat ascunsă în pomul de peste drum, să mă vadă cum trec cu ghiozdanul în spate...

Cînd, în 15 septembrie 1967, Aurelia Ghinea și-a dus fetița de mină, în prima zi de școală, în fața învățătoarei, se învoise pentru o oră. Atît avea la dispoziție să ajungă acasă, să ia copilul, să meargă împreună la școală și să se întoarcă singură la fabrică. Nu i-a spus fetei decît să fie cîmîntă și să fie atentă. În jurul învățătoarei, mamele își împingeau copiii:

— Tovarășa, știți, al meu ar vrea în prima bancă!

— Fetița mea plînge, dacă ridicăți tonul la ea!

— Al meu este sensibil la anumite mincăruri, s-ar putea să i se facă rău, să nu credeți că se prefacă!

Aurelia Ghinea nu a avut timp să vorbească. Și nici nu știa ce să spună. I-a explicat copilului că trebuie să stea în picioare pînă se hotărăște cum să se așeze în bănci și a plecat. După ce a închis ușa, a privit emoționată prin gaura cheii. A văzut ochii fetei ușor speriați, a văzut-o așezată în banca a doua, cu minulele strînse pe abecedar. Azi, fiica ei Carmen Ghinea este studentă în anul V la Ingineria proceselor tehnologice chimice.

Aurelia Ghinea s-a născut în anul 1931, luna august, ziua 19, în comuna Picior de Munte, județul Dimbovița, din părinții Ion Ionete, pensionar C.F.R., decedat în 1976, și Ileana Ionete, membră C.A.P. Sint cinci frați: Marin Ionete, pensionar M.A.I., în vîrstă de 63 de ani, Geta Ionete, asistent medical, pensionară, în vîrstă de 59 de ani, Sultănică Ionete, fostă muncitoare la I.C.T.B., pensionară, în vîrstă de 57 de ani, Aurelia Ionete, în vîrstă de 53 de ani, Stelian Ionete, inginer, director la Întreprinderea Mecanică din Tirgovîște.

În 1937, a început școala elementară în comună. În 1944 a venit la București, la școala profesională numită „Școala nr. 1 „Vasile Alecsandri”, și aflată sub directa îndrumare a Ministerului Muncii, în 1947, eleva internistă Aurelia Ionete a fost primită în U.T.C. În decembrie 1948 a început să lucreze la Cooperativa Vamniarca, transformată mai tîrziu în Întreprinderea Tehnică Confecției. Muncitoarea specialistă în croitorie-lonjerie a fost promovată în 1953 ca ajutor de meșter, în 1960 ca adjunct de șef de secție (dispecer al producției). Cînd, în 1972, unitatea la care lucra a fost încorporată de Întreprinderea de confecții și tricotaie București, Aurelia Ghinea a urmat colectivul de oameni ai muncii din care făcea parte. După numai cîteva luni, a fost aleasă de serviciul de producție pe centrală pentru a merge să îndrumă activitatea mai multor fabrici din țară. Venea acasă o zi la două săptămîni. A fost, pînă în 1976, la Călărași, Craiova, Focșani, Tîrgu-Jiu, Reșița, Scornicești. În 1976, conducerea I.C.T.B.-ului i-a încredințat funcția de dispecer cu aprovizionarea tehnico-materială și pregătirea producției la secția 1 a întreprinderii.

— **Carmen Ghinea, ce caracterizează în primul rînd personalitatea mamei dumneavoastră?**

— O încredere fără margini în oameni în general, în destinele lor. Această încredere, probabil, îi alungă teama și îi dă optimism. Nu știu dacă mama v-a spus că, din 1956 pînă în 1960, deci în primii patru ani de căsnicie, a locuit în fabrică, la Vamniarca, în sediul organizației U.T.C. Îi plăcea și îi place încă să creadă că atunci era copilul fabricii. Era însă mult mai mult. Portarul o chema noaptea la orice oră să rezolve fel de fel de situații, de la penele de curent și pînă la cel mai mic incident petrecut între muncitori. Cînd m-a născut, a fost luată cu salvarea de la o conferință raională U.T.C. Prima locuință care s-a dat în întreprindere i s-a dat ei. Tata, rîzînd citeodată, spune că, dacă nu ar fi fost el bolnav de oreion și dacă nu ar fi trebuit să stea în altă încăpere decît aceea în care stăteam eu în scutece, mama ar fi cedat locuința altcuiva. Oricum, și eu am mai stat ceva-ceva în sediul organizației U.T.C. de la Vamniarca. Aveam, după acte, șase luni cînd ei s-au mutat în apartamentul cu două camere în care locuim și acum. Mama și-a păstrat sentimentul că locuiește acolo. Dragostea, forța ei de muncă sînt deopotrivă pentru oamenii între care lucrează și pentru noi. I se dau și azi telefoane după program să vină la

I.C.T.B. Destinul ei se împlineste deopotrivă acasă și acolo.

Aurelia Ghinea: În 1953 am fost aleasă secretara organizației U.T.C. din care făcea parte, în 1954 am fost primită în Partidul Comunist Român. În 1954—1955 au fost date în folosință primele locuințe în București. Mergeam împreună cu colegile mele la muncă voluntară în Vatra Luminoasă și la Stadionul 23 August. Spălăm geamurile și parchetul pînă la luciu. Estera, colega mea, alerga din cameră în cameră, își inchipuia că în unul din acele apartamente va locui ea. O auzeam strîgînd de după un zid:

— Sora mea e plecată, poți să vii să locuiești la mine pentru două săptămîni. Nu avem decît o plapumă, o să ne învelim amîndouă cu ea. Ni se părea atît de îndepărtat timpul în care vom primi o locuință! Căsătoria cu un om bun și primirea unei locuințe erau cele mai mari bucurii pe care le așteptam de la viață. Și copiii! Toate ne doream copii. Revelionul 1959—1960 l-am făcut la Sala Palatului împreună cu tovarășii de muncă. Un reporter mi-a luat primul interviu. Mi-a cerut să-i spun trei dorințe pe care le-aș dori realizate în 1960. Prima: să fac o fetiță. A doua: să termin liceul. A treia: să termine și soțul meu liceul.

Am extras cîteva date și din activitatea politică a Aureliei Ghinea. Între 1961—1964 a fost aleasă președinte al comitetului de sindicat pe secție și membră în B.O.B., între 1964—1969, președinte al comitetului de sindicat pe întreprindere, în prezent, președinte al comitetului de sindicat pe secție, membră a B.O.B., membră a biroului comitetului de sindicat pe întreprindere, din 1980 răspunde în comitetul sindicatului cu problemele sociale. În 1954 a fost decorată cu Medalia muncii. A mai fost decorată la a XX-a, a XXX-a și a 40-a aniversare a zilei de 23 August. În 1981, la sărbătorirea cincizeceniului Partidului Comunist Român, a fost decorată cu Steaua Republicii Socialiste România.

— Cînd am fost aleasă secretar al comitetului U.T.C., am început să plîng și am ieșit repede din sală. La fel s-a întâmplat și cînd am primit funcția de conducere în comitetul de sindicat. Dar prima dată mi-a fost foarte greu. Lucram în schimbul oamenilor în vîrstă. Cum să mă despart de cei cu care mă obișnuisem la muncă? De Sanda Minea, de la care învățasem meserie? Am mai rămas în schimbul celor în vîrstă mai mult de o jumătate de an, chiar dacă trebuia să vin la întreprindere cu două și chiar trei ore înainte, pentru a-mi rezolva sarcinile pe linie de organizație. Am avut mari greutăți pînă am învățat să vorbesc la ședințe. Știam să muncesc, dar nu știam să vorbesc. Am încercat să învăț și asta. În 1954, la Conferința raională, vechea mea colegă și prietenă Estera Raiser mi-a spus, după ce am coborît de la tribună, că nu mă recunoaște.

Marta Tăulescu, Niculina Boloi, Geta Dumitru au mărturisit că, dacă nu se făcea planul într-o zi, Aureliei Ghinea îi era rușine să iasă din fabrică. Rămînea într-un colț supărată, dacă nu își convinșea tovarășii să rămînă peste program.

A fost văzută chiar plîngînd de ciudă că planul nu fusese realizat la sfîrșitul zilei.

— Mie mi-a plăcut mai mult munca cu oamenii aici, lingă mașină. Am deprins-o cînd, în 1952, am fost promovată ca ajutor de meșter. La un an după aceea, am fost chemată activistă. Nu am putut să plec. Planul de producție îmi intrase în singe. În 1954, în 1955, am fost propusă pentru Facultatea muncitorească. Am răspuns: „Mai tîrziu!” Îmi dau seama că era bine să fi făcut facultatea. Dar unitatea avea cu mine treburile ei, brigada nr. 1, pe care o conduceam, brigada complexă U.T.C., primise drapelul.

— **Carmen, care a fost învățătura cea mai importantă pe care ați primit-o de la mama dumneavoastră?**

— Să nu îmi grăbesc viața, să mă bucur de toate etapele ei. Ea doar mi-a spus, m-a lăsat să deprind singură înțeleșul. De la cinci ani am stat singură în casă. Apoi, în prima zi de școală, m-a lăsat în clasă cu cheița de git și mi-a spus ce am de făcut. E drept, cînd am mai crescut, mi-a spus că, dacă ar fi putut pleca din secție, ar fi stat ascunsă în pomul de peste drum, să mă vadă cum trec cu ghiozdanul în spate. M-a învățat să îmi port cu plăcere codițele, uniforma, să nu fac niciodată derogări de la anii pe care îi am.

— **Ce v-a obligat la cele mai mari eforturi, Aurelia Ghinea?**

— Să nu credeți că sînt lăpocită, dar la cele mai mari eforturi nu m-a obligat familia. Soțul și fetița m-au protejat întotdeauna. În 1956—1957, și la noi în întreprindere a început introducerea noului. Nu eram obișnuți cu ideea de nou, de cercetare. Ni se părea că putem realiza socialismul lucrînd liniștiți la mașinile pe care le aveam, fără mare bătaie de cap. Asta este o amintire. Țin mînt de mare efort pe care l-am făcut mulți în acea perioadă. Rămîneam luni de zile după program, sfătuiindu-ne, intrînd împreună în incurcături, ieșînd împreună din ele. Momentul a fixat niște prietenii. Cîteva nume de prieteni: Maria Secăleanu, pensionară azi, Maria Bostan, și ea pensionară, Natașa Barbu, pensionară, Eugenia Duminiță, pensionară, Ecaterina Dragomir, Ani Grigore, Iulius Herșcovici. Am ieșit cu fruntea sus din încercare. În 1968, am fost propusă pentru școala de maiștri, am absolvit-o în 1969. Mulți însă s-au speriat. Și mie mi-a fost foarte greu. Ritmul de pătrundere a noului s-a înțetit, puteam fi oricînd luată pe nepregătite. Dacă nu ai o încredere în tine și o împăcare venind din sentimentul că faci tot ce poți, noul poate da lungi perioade de neliniște și dezechilibru. La mine au fost mai scurte. Neliniștile au început prin gîndurile la viitorul fetei. O luam la plimbare în parc, și, în aparență, jucîndu-ne de-a cine face cele mai multe probleme la matematică, încercam să-i deschid plăcerea pentru cifre, pentru tehnică, direcția din care porneau neliniștile mele, din care venea o mare cantitate de nou. O trezeam la 5,00, să-i fac codițele, eu plecam la lucru la 6,00, ea, de la 6 la 7, oră la care pleca la școală, rezolva probleme. Nu am luat bătaie de la tata, nici eu nu am bătut fetița. Ajungeam la ședința la școală o dată pe an. Din clasa a VI-a n-am mai putut să o ajut la carte. Dar copilul s-a descurcat. Îmi amintesc că am învățat-o de mică să folosească totul cu economie. Ea nu aruncă măcar un caiet, dacă mai are o foaie nescrisă. M-am bucurat că niciodată copilul meu nu s-a săturat de uniformă. Cînd a dat examen de admitere la liceu, m-a chemat, însă, lingă ea. Am repetat amîndouă limba și literatura română. Eu, cu cartea în mînă, ea, fără. A luat examenul la bacalaureat cu 10.

Familia Ghinea locuiește pe strada Nicolae Bălcescu, numărul 33. La două luni după ce s-au mutat, Aurelia și Vasile Ghinea au văzut într-un balcon din apropiere o femeie gravidă, care privea ore în șir trecătorii. S-au gîndit la început că tinăra femeie nu ar avea condiții materiale cît de cît corespunzătoare în casă. Aurelia Ghinea l-a recunoscut pe soțul femeii cînd l-a văzut, dar l-a văzut la cîteva luni. Fusese la o specializare. Este Emanoil Bivolaru, fost secretar U.T.C. la Electromagnetica. „La Congresul U.T.C. din 1963, își amintește Aurelia Ghinea, soția lui Emil era gravidă cu al treilea copil”. Dumnica, Vasile și Emil fac curățenie generală. În pauze, ies pe balcon și discută cu minile în solduri:

— Vasile, strigă Emil, tu ce citești!

— Tot cartea aia. Am ajuns la volumul doi.

Rid și intră în casă.

— E o femeie foarte hotărîtă, mi-a spus Vasile Ghinea. Seamănă cu mama ei. Mama ei nu știa carte, dar învățase de la primul copil abecedarul pe dinafară. Cum se schimbau manualele pe vremea aceea, cu un abecedar i-a învățat pe toți cartea. Îi puneam să citească cu voce tare și, unde greșeau, îi corectam.

Am găsit-o pe Aurelia Ghinea în 29 august la Policlinica I.C.T.B.-ului la medicul Turcaleș, cu o femeie care ieșise din spitalul municipal cu un diagnostic necrecizat și cu un tratament la întîmplare. I se recomandase să plece în stațiune, la Olănești, în urma consultului a rezultat că femeia trebuie internată imediat.

Opinia unui alegător

A privi cu încredere viitorul

Sînt, iată, patru decenii de cînd conștiința de sine a națiunii noastre își află unul din argumentele sale hotărîtore în vocația unică a partidului comunist de a prefigura cutezător ziua de mîine a poporului și de a transforma visul inaripat în realitate. Sînt, iată, patru decenii de cînd, construind socialismul, am învățat să fim siguri că numai de noi depinde, de voința noastră, și de munca noastră, și de știința noastră, și de devotamentul nostru ca viitorul să fie acela pe care ni-l dorim și la înălțimea speranțelor noastre. Sînt, iată, patru decenii de cînd comuniștii au sădit și au consolidat, întemeindu-se pe o operă constructivă uriașă, în conștiința întregii noastre țări, încrederea în viitor, consacrand-o ca pe una din cuceririle fundamentale ale socialismului. Tot ce reprezintă azi România socialistă, industria ei puternică, în stare într-un timp record să ne asigure prestigiul de a fi un serios și exigent partener în relații comerciale internaționale, presupunînd o înaltă calificare și profesionalitate inginerescă și tehnologică, agricultura ei în continuă dezvoltare sub imperiul benefic al noii revoluții agrare, capabilă să contribuie decisiv la ridicarea revelatoare a nivelului de trai al unei populații și demonstrînd un semnificativ proces de creștere numerică și impunînd cerințe și pretenții superioare, expansiunea urbanistică venind să schimbe radical chipul țării și să-l facă realmente de nerecunoscut, învățămîntul, cuprînzînd în cele mai diverse forme întregul popor, cultura devenită parte integrantă a flinței spirituale a fiecărui cetățean, absolut tot ce s-a zidit și întemeiat în România socialistă a izvorit din planuri și proiecte comuniste respirînd un înflăcărat patriotism și o mare, o tulburătoare încredere în energiile descoperite ale poporului care cu fiecare cărmidă nouă pusă la temelii unui vis ce devenea atît de curînd realitate se angaja cu o mistuitoare devoțiune în slujba idealului comunist.

Ultimele două decenii au dat acestui devotament dimensiuni noi; cutezanța anvergurii proiectelor și planurilor partidului nostru comunist a cunoscut și ea noi dimensiuni; o răscolitoare combustie patriotică a conectat, într-un ritm fără precedent, toate energiile țării canalizîndu-le în direcția unui vast proces revoluționar care s-a materializat în rapidă, fulgerătoare ascensiune, unanim recunoscută, a României în rîndul națiunilor realmente invidiate pentru ritmul înalt al indicilor ei de creștere în domeniul decisive pentru ideea de progres în lumea contemporană.

Niciodată ca în acești ultimi douăzeci de ani, de cînd la cirna partidului și a poporului se află marele patriot și gînditor comunist, tovarășul Nicolae Ceaușescu, proiectele și planurile de dezvoltare a României socialiste n-au fost mai viu și mai puternic străbătute de o mare dragoste față de popor și de viitorul lui, de bunăstarea lui, de o mai severă preocupare pentru întemeierea lor pe cercetarea și respectarea realității românești specifice, pe rigorile științei și ale calculului celui mai exigent, pe afirmarea principiilor dezvoltării armonioase a întregii geografii economice și spirituale a patriei.

Și iată, azi, în dezbaterile democratice cea mai largă a poporului român hotărît să-și urmeze cu o credință nefămurită președintele iubit care l-a condus cu atîta înțelepciune la victorii ce vor rămîna pentru totdeauna înscrise sub nobila emblemă a „Epocii Ceaușescu”, proiectul cuceritor al unei noi și ambițioase direcții de dezvoltare a societății românești socialiste. Directivele celui de-al XIII-lea Congres al partidului comunist, însoțite de orientările privind dezvoltarea României pînă în anul 2000! Un proiect cu adevărat grandios, demonstrînd cu o rigoare matematică impresionantă cum va arăta viitorul României pregătite să facă cel dintîi pași pe calea comunistă, o operă programatică fascinantă prin capacitatea de a asigura națiunii române un nou salt revoluționar în spațiul civilizației secolului 21!

Îmoactul acestui Proiect cu masele cele mai largi ale poporului român este, în aceste zile, și el unul absolut impresionant pentru că lectura lui a dat și da fiecărui cetățean al țării sentimentul că viitorul îi aparține, îl dă conștiința certitudinii că ziua de mîine e nu numai sigură, dar va fi cu adevărat frumoasă și în stare să-i întărească liniștea și curajul de a privi viața cu ochii senini. Și toate acestea însoțite de recunoștința cea mai nobilă pentru omul care, cu gîndirea lui de conducător inspirat, cu devotamentul lui fără de margini pentru binele țării, cu arta lui de strateg al construcției socialiste și cu geniul lui vizionar ne-a învățat să privim cu încredere viitorul.

UN PROIECT
IN VIAȚA NOASTRĂ

România cu toate ferestrele

● Un lucru important pe șantier este să știi lângă cine așezi omul tânăr ●

1. În biroul inginerului Aurel Dan, șeful celei de a patra brigăzi ce lucrează la instalația hidroenergetică din Retezat, am văzut într-un colț două ramuri decojite cu briceagul, din lemn noduros, cu partea terminală inferioară asemănătoare unei tăpi. Pe zidul din spate, este o hartă a întregului șantier. În punctul unde vor fi barajul și lacul de acumulare, hirtia hărții s-a tocit. Când a vrut să ne vorbească despre locurile unde lucrează brigada sa, Aurel Dan a luat unul din cele două bețe și l-a îndreptat spre punctul de pe hartă în care și pinza a început să se rărească. Ingerul Dan este un fel de primar al așezării. El se ocupă de majoritatea problemelor de organizare a muncii, de rezolvarea altor situații de care nu și-ar da prin cap că se poate ocupa un inginer, de la primirea noilor veniți și repartizarea de locuințe până la verificarea tarabelor cu legume în piața coloniei și a magazinului de textile. Poartă o pereche de salopete vechi și foarte scurte, pantalonul e aproape pescăresc, pantofii curați, moderni, o șapcă în carouri albastru cu alb, unul dintre cele mai plauzibile kitchuri. Aro mijlocul incins într-un ehimir. Vestimentația caraghioasă, la înălțimea (1,84 m) și vîrsta (51 ani) inginerului, vine poate subconștient să ascundă gravitatea construcției pe care o execută. A intrat în munte cu primul buldozer care a început să netezească pămîntul pentru șantier, va avea curînd 10 ani de stat aici. Familia lui este în Timișoara, are doi băieți, cel mai mare va deveni în 2-3 ani inginer constructor. Aurel Dan merge acasă cam de două ori pe lună, pentru o zi. Armele sale de apărare sînt calmul și spiritul de umor.

Am sosit o dată cu un inginer stagiar. Este vremea cînd vin la posturi inginerii. Nu apucasem să facem cunoștință. Aurel Dan a intrat în baraca în care îl așteptam eu, inginerul, soția inginerului, copiii inginerului, bagajele inginerului. Ingerul venise cu cîteva zile înainte pentru o zi, să vadă cum e, își ceruse o învoire pentru două zile, lipsise patru, venise (fără să anunțe) împreună cu familia, voia transfer pe loc pentru soție. Soția tînarului inginer avea o coafură elegantă, cu o pană de gîscă în păr, în munte tocmai plouase, toți duceau ceva-ceva noroi pe tălpile cizmelor. Am aflat împreună cu familia proaspăt sosită că omul înalt care intrase este inginerul Dan. Șeful brigăzii, după ce a înțeles dintr-o privire, ce se întimplă, a ieșit o clipă, a zîmbit, a ris scurt, a intrat și a început discuția. Peste o oră, familia era instalată într-un apartament. A doua zi, totuși, purtînd după ei copiii, bagajele, cei doi tineri părinți au plecat.

— Cel mai important lucru într-un șantier, mi-a spus mai tîrziu Aurel Dan, este să știi lângă cine așezi omul tînar sau foarte tînar, proaspăt sosit. Cei care vor să plece pleacă, n-ai ce le face... Dar sînt și unii care vor să rămînă sau nu știu dacă să rămînă sau nu. Aici tot ce se face e neobișnuit, totul este să îți ritmul de muncă, să îți la construcții. Dacă nimeresti lângă un om bun, înveți asta, dacă nu, nu.

2. Pentru un ochi format, barajul se simte de departe. Căile de acces la punctele de lucru ale lucrării sînt șosele și drumuri modernizate, în marea majoritate cu îmbrăcăminte de beton, pentru a rezista la trafic greu. Accesul la cariera de anrocamente e situat la 7 km de priza barajului, este realizat în circuit, cu traseu separat pentru autobasculante pline, cu traseu separat pentru autobasculante goale. La fel sînt amenajate drumurile la stația de sortare, la balastiere, la cariera de argilă. Drumul principal, cel ce trece prin amenajare de la un capăt la altul, deși se întinde pe 22 de km, este parcurs în mai puțin de o jumătate de oră, fiind din primii ani ai lucrărilor modernizat. De astfel de avantaje nu s-au bucurat nici amenajările cele mai de prestigiu din țară (Lotru, Sebeș, Porțile de Fier). La Porțile de Fier, tatrele cu beton erau împinse cu buldozerele.

— Productivitatea programată pentru Brigada 4 Baraj, este de aproximativ 500 000 lei pe muncitor, pentru anul în curs. O scară de bloc cu 5 nivele, numărînd 50 de apartamente, costă în jur de 2 000 000 lei. Productivitatea noastră reprezintă execuția finită de către patru oameni a unui tronson dintr-o scară la un bloc cu cinci nivele. Neîndoielnic, gradul înalt de productivitate pe care îl realizăm nu ar putea fi posibil fără utilajele de mare randament (excavatoarele de 2,5 m³, termice, și excavatoarele electrice de 4,6 m³ și 8 m³, perforatoarele de cariere de tip FRP și FuruKawa, mașinile de forat la secțiune plină) și fără să aplicăm cele mai înalte tehnologii. Aparent, utilizînd de tehnologii moderne, utilaje și mijloace de transport de mare capacitate, pare ușor posibilă realizarea acestei productivități. Cine gîndește astfel uită condițiile tehnice foarte severe pentru execuția umpluturilor în baraj; însă, devin posibile numai printr-o foarte bună organizare, prin respectarea cu strictețe a fazelor tehnologice, prin buna pregătire profesională a personalului care concurează la execuția lucrării (inginerul șef constructor Ioan Rădu, eminența cunoscută a șantierului, un specialist cu adevărat modern, plin de o discreție ciudată, care ține mai mult de inteligență).

Dincolo de drumuri, la un kilometru de

deschise spre anul 2000

UN PROIECT
ÎN VIAȚA NOASTRĂ

• Nu povești vinătorești despre construcții, ci fapte de muncă remarcabile, depășiri și recorduri •

baraaj, este colonia brigăzii a patra. Muntele coboară pînă în umărul brazilor. În munte, pe mici platforme săpate manual, atrag privirea prin violența culorii cotețele de păsări și porci, micile grădini de zarzavaturi. Acoperite cu celofan construcțiile cenușii lasă o ușoară nuanță de dezechilibru între beton și lemn. Rar locuitorii coloniei au case undeva, vin de pe alte șantiere unde au muncit, sint destui care s-au și născut pe șantier. Pe un șantier, miinile de aur sint ale celor care vin de pe alte șantiere de același tip. Un mare neajuns este lipsa forței de muncă de calitate pe șantierele hidroenergetice din apropierea marilor zone industriale. Acum, cind s-a ajuns în faza finală a lucrărilor, oamenii primesc oameni, dintre care unii rămîn. Mulți veniți sint din altă parte. TCH-ul din Deva, întreprindere cu un plan de peste 200 000 000 lei anual, o altă întreprindere de construcții (ICS) oferă multe locuri de muncă oamenilor din județ. Ele ridică orașele. Valea Jiului este o așezare cu un total de 300 000 de locuitori. Cei ce muncesc pe șantierele hidroenergetice vin de departe și pleacă departe. Pot, prin comitelele de sindicat, să solicite apartamente în multe orașe. Casa de acolo este o casă, atunci cind există, în care nu locuiește nimeni. Se întorc în ea cind ies la pensie. Aici, în cotloanele munților (în casă și gospodărie. Și chiar dacă sint așezate cotețele animalelor în munți, semănînd cu niște jucării stricate, există orgolii de gospodari.

3. Constructorii hidro numesc „bicazisme“ un fel de povești vinătorești despre construcții. Cind constructorii de la Bicaz au intrat pe alte șantiere și au mai îmbătrînit, au început să se apere cu tinerețea.

— Păi, noi, la Bicaz, realizăm asta cu două tone, nu cu șapte!
— Fugi, domnule! — i se răspunde, hai să luăm cifrele!

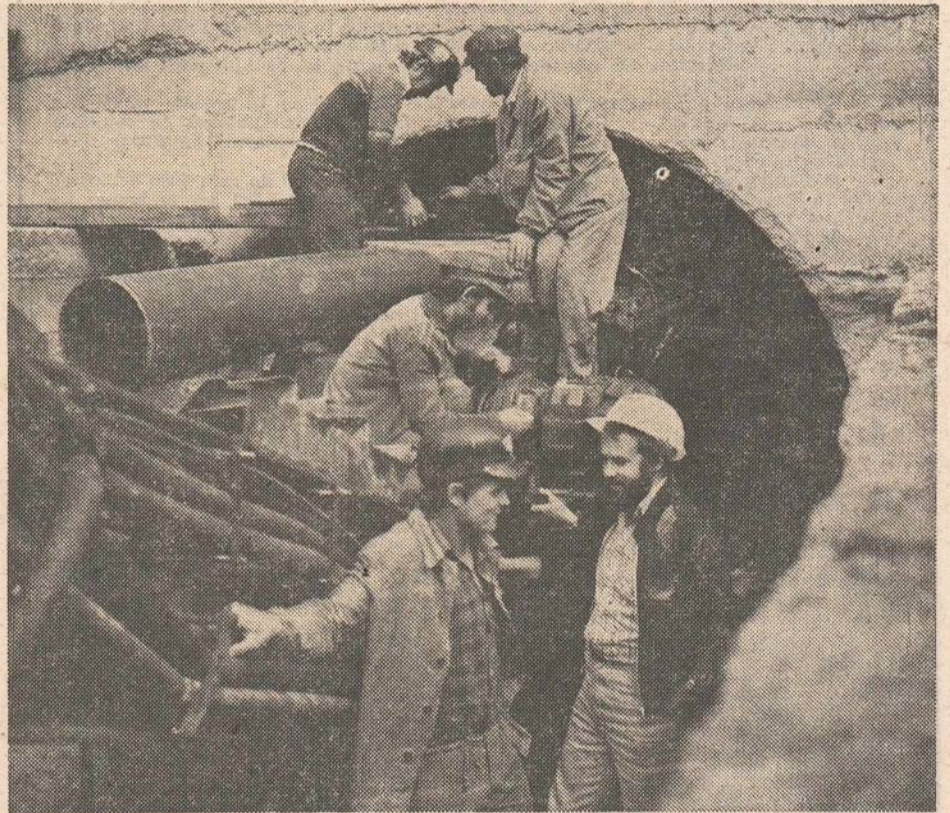
Cu timpul, performanțele au crescut, ceea ce ieri erau „bicazisme“ azi nu mai sint. Munca atentă, rațională, creativitatea tehnică sporesc continuu randamentul. Pe Retezat s-au făcut eforturi fără precedent pentru eliminarea supradimensionărilor. Se are în vedere să se elimine volumele de materiale înglobate în plus în lucrări prin toată gama de măsuri constante pentru construcțiile și elementele de construcții supraterane, cit și prin măsurile specifice construcțiilor subterane. Se dimensionează cu strictețe spațiile prin care se transportă și în care se montează utilaje (case de vane, galerii de acces, puțuri), se aleg secțiuni de formă cit mai avantajoasă, în funcție de geologie, care să necesite susținerea provizorie sau definitivă avantajoasă, se aleg scheme de puscare adevărate, adaptate de la caz la caz de roca întilnită, să se poată obține profile cit mai apropiate de profilul teoretic, permițînd reducerea substanțială a volumelor de beton pentru susținerea definitivă a construcțiilor.

4. Barajul este singurul din țară de acest fel. Neputînd fi executat din beton din cauza unuia dintre versanți care nu are o compoziție geologică sigură se înalță din depuneri de anrocamente, nisip, filtre, avînd o lamă de argilă care, prin saturație, devine impermeabilă la infiltrații. Conceperea lui este o dovadă a maturității la care a ajuns gîndirea tehnică în România. Acum, el există deja, văzînd de jos pare o surprare ordonată din piatra muntelui, îți vine greu să crezi că a fost proiectat. La depuneri lucrează 30 de mașini într-un schimb. Pe timp liniștit, pare pașnic. În munte, însă, vremea este schimbătoare. Precipitațiile sint dese. Pînă înspre vară, oamenii lucrează cu șuba pe ei, iarna, se echipează pentru temperaturi de -17 grade. Orice metru cub de depuneri implică o imensă responsabilitate. Pe baraj, oamenii sint schimbați foarte rar la alte puncte de lucru. Cei de aici au în biografie 2-3 construcții hidrotehnice. Maistrul Dumitru Popa a venit de pe Lotru, pe Lotru venise de la Argeș. Muncеște în construcții hidrotehnice din 1965. Inima barajului reprezintă lama de argilă. Argila nu poate fi depusă decit în condiții atmosferice bune. Dacă plouă, toți oamenii de pe baraj sint mobilizați la evacuarea apei, care se execută deseori și manual. Argila îngheață foarte des. Tot stratul care îngheață trebuie înlăturat. Versanții trebuie iarăși spălați cu apă și aer în locurile de priză.

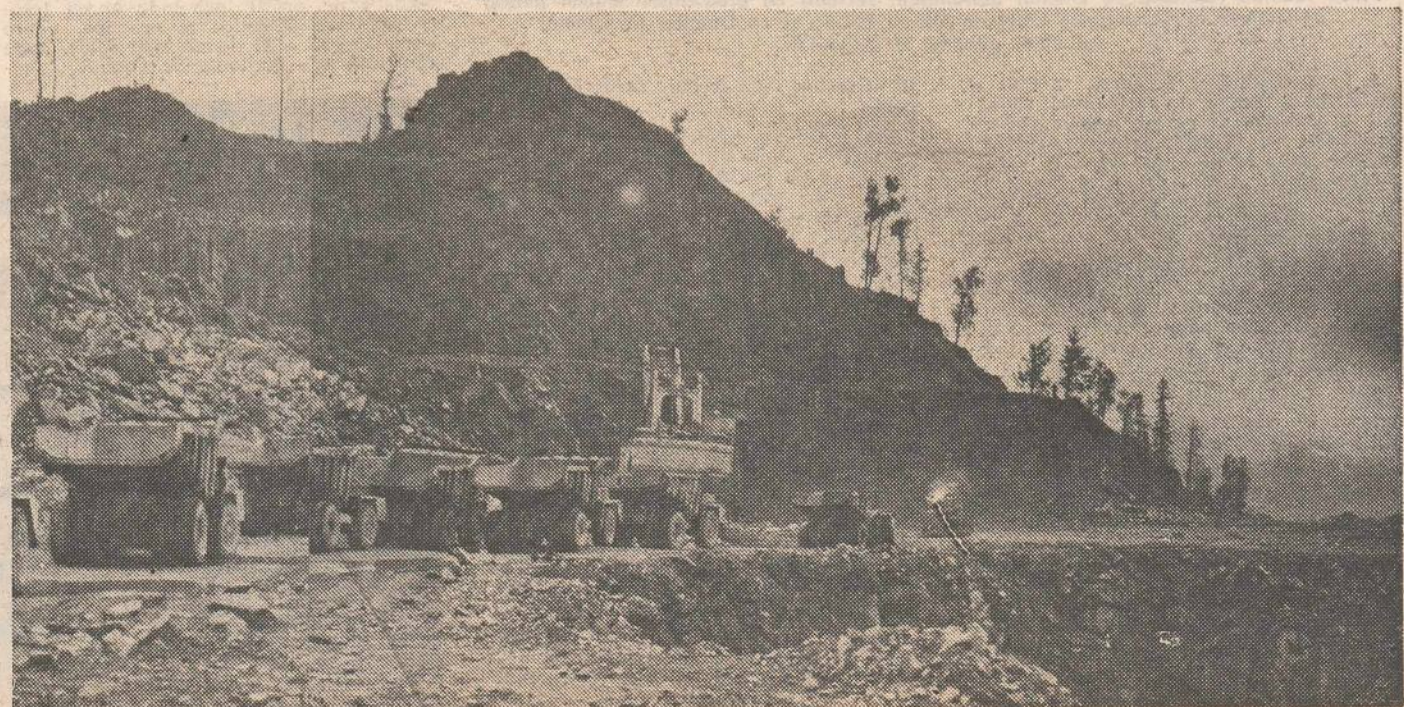
Numirea inginerului Vasile Ofimias, în vîrstă de 30 de ani, născut în Maramureș, la conducerea echipei care răspunde de argilă este un act de curaj și reprezintă echivalentul valorii de specialist a tînărului inginer. A venit pe șantier în 1981 împreună cu alți 6 colegi. Ceilalți 6 au plecat. Ofimias vrea să rămînă pînă la terminarea definitivă a lucrărilor, apoi să meargă la un baraj asemănător.

— Știți ce aș ruga redacția revistei „Flacăra“?, m-a întreat fără să aștepte răspuns. Noi avem multe barăci în colonie, majoritatea sint lucrate solid. Anul viitor amenajarea va fi aproape definitivă. E păcat de ele să intre sub lama buldozerului. Conducerea șantierului încearcă de mult să convingă pe cine trebuie să fie folosite barăcile pentru tabere de pionieri sau uteciști. Locul este foarte frumos, ar putea fi economisite milioane de lei.

TITU DUMITRESCU

Fotografii de ELENA GHERA

UN PROIECT IN VIAȚA NOASTRĂ

Județul Olt

● Explicațiile unor recolte record ●

Cifre de strictă actualitate din agricultura județului Olt

● Ponderele agriculturii în produsul social al județului este, în acest an, de 24,2%; pe ogoarele Oltului se realizează azi 4,90% din producția de porumb a țării și 4,30% din cea de grâu.

● Numai în acest an sînt amenajate pentru irigații 51 985 hectare; desecările și lucrările de combatere a eroziunii solului vor cuprinde 39 390 hectare și respectiv 13 900 hectare. În scopul obținerii unor producții sigure și stabile se va acționa pentru îndeplinirea exemplară a programului de îmbunătățiri funciare, parte integrantă a Programului Național, elaborat din inițiativa și cu participarea directă a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Pînă în 1990, suprafața irigată va reprezenta 92% din potențialul de amenajare al județului, asigurându-se, în acest fel, obținerea de producții sigure și stabile de la Dunăre și pînă la platforma Colmenei inclusiv.

● Necesitatea diversificării producției, determinată de cerințele consumului și cele ale economiei naționale a condus la reducerea suprafețelor cultivate cu grâu și porumb. Astfel, suprafața (în perioada 1965-1983) de grâu s-a redus cu 34,5% și respectiv cu 25 000 hectare. În schimb, producțiile totale au crescut cu 137 000 tone și respectiv 440 000 tone. Iată și un exemplu edificator din sectorul plantelor tehnice: în 1965, producția medie la hectar de floarea soarelui a fost de 252 kg, în 1983 de 2 107 kg.

● În 1965 numărul specialiștilor din agricultură depășea cu puțin pe cel al cooperativelor agricole de producție. În prezent pe ogoarele județului își desfășoară activitatea 1 125 de cadre ingineresti.

● Cantitatea de îngrășăminte chimice a crescut, în perioada 1965-1984, de 4 ori; pentru corectarea acidității solului și fertilizarea acestuia, numai în acest an au fost administrate 200 mii tone de amendamente și aproximativ 1 milion de tone de gunoi de grajd.

● Numărul tractoarelor de pe ogoarele județului este, în prezent, mai mare cu 50 la sută față de existentul în întreaga țară în 1938; dotarea cu combine autopropulsate a început practic în anul 1965, azi, în „inventarul” unităților agricole figurind 1595 de astfel de mașini.

● Pentru anul 1981 au fost destinate producției record de grâu 6000 hectare: 5 000 în C.A.P. și 1 000 în I.A.S.. Producțiile realizate de 7 500 kg la hectar în I.A.S. și 7 150 în C.A.P. demonstrează că mărirea acestora nu cunoaște limite.

● Pentru a ne face o imagine a încadrării în normele tehnologice pentru producțiile record, punctăm, în continuare, cîteva elemente: întreaga suprafață de 6 000 ha a fost însemnată în perioada 1-15 octombrie; pentru 4 000 de hectare a fost folosit soiul F-59, pentru celelalte 2 000 hectare soiul I 32; pe fiecare hectar s-au aplicat 260 kg azot, fosfor și nitrocalcar; densitatea asigurată la recoltare — peste 600 plante pe metru pătrat.

● Dacă comparăm producția realizată cu cea programată (8 000 kg/ha) apare o diferență de 500 kg/ha în I.A.S. și 850 kg/ha în C.A.P. Iată un motiv care invită la o analiză concretă a cauzelor care au determinat această nerealizare.

O întrebare, un răspuns semnat de Petre Enăchioaia — președintele C.A.P.-ului Scornicești

— În acest an, C.A.P. Scornicești și-a înscris în palmaresul producției de grâu un record unic în istoria sa: 7 203 kg de pe fiecare din cele 750 ha aflate în cultură. Este o realizare deosebită care vine să confirme încă o dată că aici s-a ajuns la o experiență valoroasă, că nu mai există nici un secret pentru a smulge pămîntului cît mai mult. **Cum explicați acest succes?**

— La noi, s-a încetățenit o tradiție, un adevărat cult pentru grâu. Cu doi ani în urmă, adică în 1982 am realizat o producție medie de 6 656 kg la hectar. O producție bună, dar niciodată nu am considerat că aceasta reprezintă limita maximă a posibilităților noastre. Dovadă succesul din acest an. Iată cum procedăm.

De regulă, noi ne-am oprit, anual, la o suprafață constantă între 700 și 750 hectare. O dată la trei — patru ani, fiecare hectar din această suprafață i fertilizăm cu 30-40 tone de gunoi de grajd (un element care s-a dovedit, în condițiile solului nostru, deosebit de important). După plantele premergătoare, însemnăm grâu. Este, de asemenea, o măsură de bază. În anul acesta, am semănat 250 ha după leguminoase, 150 ha după floarea soarelui, 160 ha după porumb, 190 după grâu. Soiurile de sămîntă au, la rîndu-le, rolul lor. În urma experiențelor făcute, în colaborare cu Stațiunea de cercetări agricole Caracal, am ajuns la concluzia că soiurile cele mai potrivite sînt Doina, Fundulea și Lovrin. Am folosit 25-30 la sută sămîntă Elită, restul fiind înmulțirea.

Privitor la pregătirea terenului, trebuie să spun că am acordat o mare atenție acestei lucrări, prin executarea unei arături uniforme și prin fertilizarea cu complexe, corespunzător tehnologiei. Semănatul a fost încheiat la 30 septembrie, recoltatul nu a durat mai mult de 10 zile.

Economia țării are nevoie de producții, nu de justificări

Masă rotundă realizată cu Emilian Ștefănescu, secretar cu problemele muncii pentru agricultură al Comitetului Județean Olt al P.C.R., și cu Damian Munteanu, director general al D.G.A.I.A.

1. La Consfătuirea de lucru a C.C. al P.C.R. pe probleme de agricultură, industrie și activități de partid, județul Olt s-a evidențiat cu două producții record: la grâu, 4 610 kg/ha și la orz 5 181 kg/ha. Aceste rezultate sînt urmările firești ale modului în care ați desfășurat activitatea de îndrumare și control. Există un secret al recoltei de cereale?

E. Ș.: Avînd în vedere baza materială pusă la dispoziție de stat, noi ne-am îndreptat atenția asupra oamenilor cu care lucrăm și asupra pămîntului pe care lucrăm. Am acționat asupra ridicării nivelului pregătirii profesionale și politice al tuturor lucrătorilor, considerînd că numai cu oameni bine pregătiți profesional, cu o conștiință politică ridicată, se pot obține producții mari, cu eficiență sporită. Ceea ce am obținut noi anul acesta în județul Olt, la producția de cereale, a adevărat proverbial: „pămîntul este darnic cu oamenii harnici”. Culturile de cereale pentru cei care lucrează pe ogoarele Oltului au devenit un adevărat cult.

2. În cuvîntare, tovarășul Nicolae Ceaușescu spunea: „Nu ne putem mulțumi numai cu critica și autocritica, este timpul să punem capăt justificărilor care s-au încercat și în consfătuire”.

Cum credeți că se poate pune capăt

justificărilor? Ce trebuie făcut în primul rînd?

E. Ș.: Noi am înțeles mai mult ca oricînd că economia țării are nevoie de producții, nu de justificări, și, pentru aceasta, întreaga muncă de partid a organelor și organizațiilor, a cadrelor tehnice, trebuie să fie axată pe realizarea exemplară a sarcinilor de plan, pe folosirea eficientă a fondului funciar, pe mobilizarea întregii forțe de muncă de care dispun întreprinderile agricole de stat și cooperatiste, de punere în valoare a întregii baze tehnico-materiale de care dispun unitățile.

D. M.: Este nevoie de o exigență sporită asupra calității lucrărilor executate, la toate culturile, pentru că, așa cum se cunoaște, orice plantă are viață și, dacă nu i se dau cele prevăzute în tehnologie, nu se poate răsplăti efortul pe care-l facem.

3. În 1985, va trebui să obținem pe țară, la grâu, o recoltă medie de peste 4 000 kg/ha. Cît își propun să realizeze în 1985 oamenii din județul Olt, la producția de grâu? Cum se pregătesc?

D. M.: În anul 1985, ne propunem să realizăm peste 5 000 kg/ha. În acest sens ne-am luat următoarele măsuri:

— Am asigurat o amplasare corespun-

zătoare a culturilor de cereale, avînd în vedere și rotația culturilor în cadrul asolamentelor stabilite la fiecare unitate.

— Am asigurat sămînta necesară din soiuri productive verificate pînă la nivel de unitate, din înmulțiri biologice superioare, care a fost selectată și verificată din punct de vedere al germinăției.

— Am stabilit dozele de îngrășăminte chimice în raport de cartarea agrochimică a solului.

— Am pregătit întregul parc de mașini și tractoare care vor fi folosite în campania de însemnări.

E. Ș.: Se fac instruirii cu toți lucrătorii care vor lucra la semănat.

— S-au executat arături de foarte bună calitate pe toate suprafețele planificate a fi însemnate cu cereale.

— Cum am procedat și în anul care a trecut, în acest an nu se va intra la semănat pînă ce inginerul șef de C.U.A.S.C. și inginerul șef de unitate agricolă nu vor semna ordinul de lucru și nu vor pune ștampila „se aprobă intrarea în lucru”.

D. M.: O însemnare de foarte bună calitate, într-un agrofond corespunzător cerințelor unor producții foarte mari și încadrarea în perioada optimă, credem noi, sînt premisele realizării și depășirii producțiilor planificate.

E. Ș.: Săptămînal sau de cîte ori este nevoie se ține comandamentul agricol județean, care măsoară modul cum se desfășoară lucrările agricole și stabilește măsurile pentru perioada următoare. Comandamentul este condus direct de către tovarășul Vasile Bărbulescu, prim secretar al Comitetului Județean Olt al P.C.R.

— Pentru scurtarea perioadei de recoltare a cerealelor, în județul nostru s-a instituit premiul zilnic a mecanizatorilor, care a constat în 300 lei locul I (pentru mecanizatorul care își realizează zilnic norma de combină, nu avea pierderi la recoltare, recolta cu masa cît mai jos), locul II — 200 lei, locul III — 100 lei. Cel care era fruntaș purta tricoul galben și purta pe mașină fanionul cu textul: „Fruntaș în recoltarea cerealelor, 1984”.

Dacă un mecanizator își menținea titlul de fruntaș 3 zile, mai primea 500 lei, tricoul și fanionul, definitiv.

D. M.: În perioada de reparații de iarnă, s-a făcut acest schimb de experiență: 25 mecanici din județul Olt au plecat în județul Dolj pentru recepția mașinilor, 25 de mecanici din județul Dolj au venit în județul Olt pentru recepția mașinilor.

— La sfîrșitul campaniei de toamnă, s-au organizat la casele de cultură din județ spectacole pentru făuritorii piinii. Au participat toți mecanizatorii împreună cu soțiile, s-au prezentat programe artistice, au fost înminate premiile.

4. Ideea că omul hotărăște recolta a străbătut ea un fir roșu cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu. Cum se acționează aici pentru ridicarea calității conștiinței omului care lucrează în agricultură?

E. Ș.: Atît la învățămîntul de partid cît și la învățămîntul agrozootehnic și profesional, s-a pus și se pune un accent deosebit pe cunoașterea temeinică a tehnologiilor, avînd la bază cuvîntările tovarășului secretar general Nicolae Ceaușescu, care constituie pentru toți cei ce lucrează în agricultură un îndreptar pe calea ridicării cantitative și calitative a producțiilor.

D. M.: Înainte de începerea campaniilor cît și în perioada de iarnă, se fac instruirii teoretice și practice cu toți specialiștii pe profil încheindu-se cu teste și examene teoretice și practice, care s-au dovedit a fi de un real folos, între campanii se dau teme de studiu.

Fotografii de ELENA GHERA

— Toți specialiștii au în primire loturi cu producții record.

— Sînt folosite și alte forme educative: schimburile de experiență în cadrul unităților fruntașe, concursuri „cine cunoaște agricultura, câștigă” etc.

5. Impreună cu recolta de porumb, vom depăși în acest an o tonă de cereale pe locuitor. Ce cantitate de cereale pe locuitor se va realiza în județul Olt?

D. M.: În județul Olt se vor realiza 2,3 tone cereale pe locuitor.

6. În afară de inginerii și specialiștii care lucrează în unități, se vor repartiza și celor de la județ și de la minister ferme de care să răspundă pentru felul cum se efectuează lucrările de însemnare, în general lucrările agricole. Cum credeți că se va concretiza această răspundere?

E. Ș.: În județul nostru, încă din anul 1983 au fost repartizați toți specialiștii de la organele agricole județene, de la stațiunile experimentale și din învățămîntul agricol, pe unități, cu care periodic se fac analize de felul cum îndrumă și ajută desfășurarea procesului de producție, constituind în același timp și un schimb de experiență atît pentru ei, cît și pentru cei care lucrează direct în unitate.

Tovarășii din minister vor da un ajutor real.

campion al grâului

VIAȚA ROMÂNIEI

• La noi, toți oamenii sînt vestiți pentru hărnicia lor •

Doi președinți de C.A.P.:

Florian Predica (Urzica) și Constantin Bulițiș (Vădastra) despre miezul bobului de grâu

Privite din goana trenului, acum, la început de septembrie, cîmpurile Olteniei ni se înfățișează întocmai unei mări frumusețe ce își schimbă mereu culoarea, așa încît scurtele poșasuri ne par escale, iar drumul pe care îl parcurgem, o croazieră. Cu ochii minții deslășim eforturile oamenilor harnici ai acestor meleaguri, hotărîți să smulgă pămîntului cit mai mult, spre binele lor și al tuturor oamenilor buni din această țară. Cînd coborim, un tînar uscățiv, venit să ne întîmpine cu un „Aro“, ne spune cu mîndrie că pe aici, prin Oltenia, recoltele din acest an au fost deosebit de bogate, că bătălia pentru piine s-a terminat, dar urmează alte mari bătălii. Priviți și dumneavoastră în jur — ne îndeamnă el — să vedeți ce porumb avem, cu bobul cit cireșă coaptă! Dacă ar fi fost ceva mai multă ploaie, ar fi fost și mai și!

Impărtășim această opinie și președintelui C.A.P.-ului Urzica, tovarășul Florian Predica.

— Nu! Să nu credeți că am așteptat ca totul „să ne pice din cer“. Dacă se spune că omul sfîntește locul, să știți că așa e! De pildă, am irigat mari suprafețe agricole. Am dat toată atenția, în primul rînd, amplasării culturilor, astfel orzul a fost semănat în fosta grădină de legume. Culturile premergătoare orzului au fost ceapa și fasolea. Desigur, terenul a fost foarte bine pregătit, începînd de la arat: am fertilizat mai întîi, din toamnă, cu 90 kg substanță activă fiecare hectar, s-a arat la o adîncime de 23—25 centimetri, am discuit de două ori terenul cu agregate cu lamă și grabă, iar înainte de semănat am mai aplicat un combinator pentru afinarea solului. Cînd a venit vremea semănatului, am procedat la incorporarea în sol a circa 500 de boabe pe metrul pătrat, am aplicat două udări de aprovizionare a terenului în toamnă, urmate de o nouă fertilizare cu 70 kg de azotat de amoniu la hectar, iar în primăvară, care la noi a fost destul de secetoasă, am udat de două-trei ori terenul. Iar cînd spicele s-au copt, am recoltat totul în numai 4 zile.

— Am aflat că ați obținut o recoltă foarte bună!

— Într-adevăr! La orz am avut planificată o cantitate de 5 200 kg la hectar și am obținut... 8 059 kg. La grâu, am avut de semănat o suprafață de 318 de hectare cu o producție planificată de 5 000 kg și am realizat 5 336 kg la hectar. Bineînțeles, întotdeauna rămîne loc de mai bine. De pildă, nu departe de aici,

la Vădastra, s-a obținut o recoltă de grâu mai bună.

— Chiar așa s-a și întîmplat — ne spune Constantin Bulițiș, președintele C.A.P. Vădastra — noi am strîns 6 241 kg grâu la hectar față de 5 000 kg cit era planificat. Și aceasta, printr-o muncă asiduă depusă de membrii cooperatori, de mecanizatori, de specialiști. Am avut o primăvară și o toamnă secetoase, dar experiența anilor trecuți ne-a ajutat să tragem unele învățăminte.

Încă din 1976, cooperativa noastră de producție a fost frunțasă în ceea ce privește cultura grâului și an de an ne-am preocupat intens de pregătirea temeinică a terenului, care avea, în cele din urmă, să ne ofere un bun de mare preț: gustul piinii. Am acordat o atenție deosebită surselor folosite pentru însămînțare.

— Mai concret?

— Am apelat la soluri de înaltă productivitate. De exemplu, soiul Fundulea, care an de an ne-a dat producții bune, ca și Malva și Rama.

— Sigur, aceste soluri dau rezultate diferite. Ne puteți spune și cîteva cifre?

— S-au realizat la Malva 6 700 kg la hectar, la Rama 6 000, iar la Fundulea

6 400 kg. Recoltatul s-a făcut în 5—6 zile bune de lucru.

— Dar oamenii ce părere au despre aceste producții mari?

— Nu numai că se mîndrește cu ele — și asta pe bună dreptate — dar sînt puternic cointeresați să ceară pămîntului, printr-un efort comun, cit mai mult. La noi, la Vădastra, și în 1981 li s-a acordat retribuție suplimentară la cultura grâului, iar în acest an la fel se va întîmpla, fiindu-le repartizată în plus o cantitate de 47 tone de grâu față de retribuția de bază. Deci, oricare dintre ei știe că orice lucrare făcută de mîntuială, fiecare spic, fiecare bob risipit înseamnă risipă și în dauna venitului propriu.

— Ne-ați putea spune cîteva nume de oameni harnici, de aici, de la Vădastra?

— Întrebarea dumneavoastră mă pune în dificultate. La noi, toți oamenii sînt vestiți pentru hărnicia lor. Dacă vreți totuși... Iată, mecanizatorii Florea Panait și Dumitru Panait, Gheorghe Milică, Bătrîna Marin, cooperatorii Nicolae Milică, Ion Vasile și, ce mai încoace și încolo, i-aș numi pe toți!

— Sînteți de 9 ani președinte și lucrați în aceeași unitate de 21 de ani. Oamenii ne-au spus că sînteți foarte inimos. Ce satisfacții v-a adus rîvna cu care munciți?

— Marea bucurie de a obține recolte foarte bune pentru noi, pentru noi toți, deplina stimă și încredere pe care oamenii mi le-au acordat și, de asemenea, distincția ce mi-a fost decernată anul trecut — medalia „Meritul Agricol“.

CONSTANTIN BALACCIU ■

Eroul Muncii Socialiste Marin Nedea, președintele C.A.P. Purani, îi place enorm să vorbească. Îi place să se audă și să fie auzit. Cînd încercăm cu el o conversație, aceasta se transformă în monolog. Nedea nu ne îngăduie nici umbra unui cuvînt.

Ce spune Nedea? Spune că recenta Consfătuire de lucru de la C.C. al P.C.R., prezidată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, a fost mai mult decît binevenită, în condiția în care rolul economiei, al agriculturii noastre socialiste, sporește tot mai mult în cuprindere și intensitate, revelînd cu acuitate nevoia fructificării tot mai înalte a avuțiilor și a zestrei materiale a acestor sectoare. A participat și domnia-sa la consfătuire și, ascultînd cu atenție cuvintele secretarului general, a meditat încă o dată, cu un plus de concentrare a minții, la asora răspundere care apasă pe umerii autorilor piinii. Deci și pe umerii lui (umerii fragili, căci M. Nedea este un omuleț, un bătrînel cu o statură de copil), păstor peste o moșie întinsă și căreia îi revin mari obligații, ca uneia care de ani și ani stă în fruntea recoltelor telcoarmene. Vasta, cuprinzătoare perspectivă asupra noului în viața agriculturii, a țării, așa cum niște se desprinde din proiectul Directivelor Congresului al XIII-lea, ridică aceste obligații la cea mai înaltă cotă.

Ce mai spune Marin Nedea? Spune că anul acesta grîul a mers bine, a dat peste 5 000 kg la hectar, iar porumbul se vestește și el trufaș, mare minune de n-ar da 7 000—8 000 kg la hectar. Spune că s-ar fi outut realiza și mai mult, dacă n-ar fi fost seceta și, mai ales, dacă răspunderea oamenilor ar fi fost mai deplină.

C.U.A.S.C.-ul Purani, căruia Nedea îi e vicepreședinte (mai e și directorul S.M.A.-ului din consiliu) e lung și lat cit pămîntul arabil al unui județ

de munte, are 20 700 hectare. Nedea viceprezidează 7 C.A.P.-uri frunțase. Primărița Puranilor zice, și așa e cum zice, că din cele 7 C.A.P.-uri tot Puranii rămîn fruntea. Porumbul de pe cele vreo 1 000 de hectare va da, ne șoptește primărița, cu siguranță mai mult decît estimează Nedea, dar de, așa este nea Marin, țărînel Marin Nedea (om al pămîntului, fără studii superioare), strîns la aprecieri, deși vorbăreț.

Binișor se prezintă, îi ia din gură vorba Marin Nedea, și zootehnia C.A.P.-ului, vacile mai cu seamă. Notați bine lucrul ăsta, ne somează el, că

părți, un copil vitreg al agriculturii, dimpotrivă.

Ce mai spune Marin Nedea, nelăsîndu-ne deloc să vorbim? Spune că la culesul grâului a avut și ceva necazuri, nu numai cu seceta, nici cu combinatele ce și-au mai rupt curelele de transmisie, nici cu motorina, nici cu forța de muncă (fiindcă la Purani țărîni chiar muncesc, nu stau cu ochii spre zarea orașului, așteptînd să le pice de-acolo niscaiva ajutoare). Ce l-a necăjit și îl necăjește de multă vreme este faptul că, după părerea domniei-sale, nu se prea are încredere în oamenii locului, mai cu seamă

Ce spune Nedea, ce spunem noi

or fi porumbul și grîul de preț, dar tot cu umila și blajina vacă aduci bogăția în casă. De 35 de ani, de cînd e agricultor notat ca atare pe scriptele de serviciu, Nedea crede și militează pentru acest adevăr. În modernele grajduri ale C.A.P.-ului locuiesc peste 500 de vaci cu lapte, în total 1 000 de taurine, metiși de Holstein cu brună băstinașă, vaci bine hrănite, ferite de boli, satisfăcute în toate mofturile, în toate capriciile, numai coarnele nu li-s poleite cu aur, încolo au tot ce și-ar putea dori. Nici un vâcar nu are nuia ori bici, frumoasele animale (da, chiar frumoase, arătînd ca niște masive grămezi de carne alb-fumurie, cu ochi dacă nu toarnă inteligenți, oricum senini) nesimțînd decît grija, nu și nervii celor ce le veghează. Dau, multe din ele, cite 40 de litri de lapte pe zi. Conchidem că la C.A.P. Purani zootehnia nu e, ca în destule alte

în specialiștii lui. Și în vara asta, ca totdeauna, în jurul combinerilor au fozit fel de fel de reprezentanți ai organelor centrale, județene, comunale, zonale, mai mult incurcîndu-i și derutîndu-i pe cei ce munceau, umplînd cîmpul de ordine, contraordine, indicații, paraîndicații, care ades se băteau cap în cap. Încînta cu grâu s-a transformat, altfel spus, într-o mare sală de ședință în aer liber. Bine măcar că acum, în campanie, s-a mai renunțat la celelalte ședințe, la cele ce-n restul anului îi dereglează ațtea treburi, făcînd ca între dezideratul și fapta recoltei să se interpună cam prea multă abstracțiune. Marin Nedea mai spune că nu înțelege, niciodată n-a înțeles de ce specialistul locului, cel legat de pămînt, cunoscătorul profund al tainelor lui, trebuie, în campanie, dublat ori chiar substituit de niște tovarăși cu cele mai bune intenții, dar adesea străini de agricultură.

Nedea ne mai spune și cite ceva despre irigații. Are și la acest capitol un of, și ce of! O serie de instalații de irigat (aspersoare, conducte) sînt în grea suferință la calitate, se defectează cînd îi-e lumea mai dragă. La țeva de prîndere a prelungitorului conductei, „colierul“ este din materie plastică, se rupe lesne și nu mai lucrează, tot ce realizează este să-i improaște pe oameni cu apă și cu nămol. „Colierele“ astea sînt isprava I.M.A.I.A. ei Balș. S-au făcut de ris la grâu, o să se facă și mai de la porumb. Căci porumbul e înalt, nu poți să vezi, ca să te poți feri cînd îți vine apa irigațiilor drept în obraji.

Dacă nu isprăvesc cu necazurile astea, mai zice Nedea, al dracului să fiu de nu ies la pensie! Tot amenință că o să iasă la pensie de mai mult timp, de cînd a împlinit legiuia vîrstă a retragerii la odihnă. Așa-i nea Nedea, îi place să vorbească.

Pe noi nu ne-a lăsat să scoatem nici un cuvînt. Abia acum, cînd sîntem de parte de tirul dens și neîncetat al vorbelor lui, putem, iată, să zicem și noi ceva. Am vrea să zicem ceva al nostru, numai al nostru, dar ne trezim, fără voie, că îngînam cele spuse de Nedea: că la Purani lucrurile merg bine, dar că ar putea arăta și mai bine dacă s-ar întări și mai mult răspunderea oamenilor pentru destinul piinii. Și dacă (asta o zicem chiar noi, nemaiîngîndu-l pe Nedea), în afara motivatorilor critici la adresa unor necazuri provenite din afară, s-ar mai uita omul locului și la el, la munca lui, făcînd pe lingă critică și un pic de necesară autocritică. Nea Nedea, sper să nu te superi! N-o spun atît pentru dumneata, căci dumneata și C.A.P. Purani sînteți fruntea frunții. O spun pentru toți cei ce au urechi de auzit.

ILIE PURCARU ■

Noua noastră școală

Să sune clopoțelul!

Miine, 15 septembrie, începe un nou an de învățămînt. De la farmecul primei zile de școală a prichindelului de clasă-ntii, pînă la privirea concentrată a experimentatului profesor universitar, ziua aceasta declanșează un nou an de muncă într-un domeniu esențial pentru formarea tineretului patriei, pentru dezvoltarea în viitor a societății. Școala care-i învață carte și-i educă pe tinerii de azi este temelie pe care aceștia vor clădi România la începutul mileniului trei, de care pe absolvenții anului școlar care începe miine îi vor mai despărți doar 15 ani. Tinerii aceștia sînt copiii noștri, cărora le vom lăsa moștenire țara, inclusiv cu învățămîntul care i-a format pe ei. Noi vom continua să trăim în faptele lor și, în această proiecție, chipul nostru va fi conturat de priceperea, de competența, de curajul, de deschiderea spre nou și viitor în limitele cărora știm să ne creștem copiii, asigurându-le o bună școală. Direcțiile Congresului al XIII-lea al partidului configurează o nouă etapă de creștere a calității învățămîntului. Noul an școlar va fi prima treaptă a acestei etape. Rezultatele scontate depind și de felul în care vom ști să ne stimulăm, prin respect și încredere, dascălii, a căror muncă și al căror entuziasm rămîn determinante pentru calitatea școlii. Să-i respectăm și să-i iubim pe slujitorii catedrei, pe învățătorii și profesorii copiilor noștri, să-i ascultăm și să-i sprijinim în efortul lor competent de a spori calitatea școlii din a cărei înfățișare prezentă paginile care urmează cu înregistrat imagini pe care respectul pentru adevăr al reporterilor încearcă să le transforme într-un omagiu adus învățămîntului românesc în acest prag de an școlar. Miine, clopoțelul va suna peste școala noastră cea reală, așa cum este ea în prezent, dar și peste aceea din gândurile dascăliilor aflați în fruntea ei, a școlii, și în fruntea acestui popor, așa cum va fi ea în viitor.

Copii, îmbrăcați-vă frumos, e zi de sărbătoare : vă așteaptă dascălii voștri !

DORIN GHERGHINESCU ■

„Trebuie să facem totul în așa fel încît învățămîntul, creația științifică românească să-și sporească contribuția atît la dezvoltarea patriei, cît și la progresul științei mondiale, la cunoașterea universală.”

NICOLAE CEAUȘESCU

Școala, în perspectiva unei noi calități

Fotografie de album Un gînd tandru dinspre viitor

În fiecare an, la mijlocul lunii septembrie, peste 5,6 milioane de preșcolari, elevi și studenți — adică aproape un sfert din populația țării — își reiau locurile în sălile de clasă, amfiteatre, cabinete, laboratoare și ateliere, în fabrici și uzine, pe ogoare ori șantiere de construcții, unde, alături de dascălii lor, se formează pentru muncă și viață, aducîndu-și contribuția la dezvoltarea economică-socială a patriei, la înălțarea ei pe culmi tot mai înalte de progres și bunăstare.

Anul acesta, școala de toate gradele își primește oaspeții în condițiile în care partidul și poporul au făcut bilanțul rodnic al celor patru decenii care au trecut de la victoria Revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din august 1944 și au primit cu satisfacție și încredere, cu deplină angajare, programul de veniri noastre comuniste, prezentat de secretarul general al

(Continuare în pag. 12)

Conf. univ. dr. IOAN JINGA
inspector școlar general
al Inspectoratului școlar
al municipiului București

Nu ! Sigur nu există pe Planetă un loc mai frumos ca Templul Apusenilor ! Și nicăieri ca aici nu poți trăi bucurii și împliniri de dimensiunile celor culse o viață de om de moș Ludovic Enea Todea, învățătorul prin mina căruia au trecut 47 de generații de elevi. Și de fapt continuă să treacă și azi, cînd a ajuns de mult la vîrstă pensionării. Să existe oare o singură zi fără să-i zboare gîndul spre școală ? Să existe o singură zi cînd să nu poarte în geantă metoda-comoară de învățare rapidă a scris-cititului pe care a gîndit-o în anii aceia dramatici de alfabetizare a adulților și a îmbunătățit-o apoi la școlile prin care a trecut, dîndu-i un contur limpede ? Nu ! Sigur că nu. Pentru că Ludovic Enea Todea se consideră și azi dascăl, pentru că și azi continuă să speră că într-o bună zi se va găsi cineva care să creadă cu adevărat în metoda sa, s-o experimenteze și s-o generalizeze. Și nu numai în țară. Se gîndește chiar mai departe, în lume, unde mai sînt din păcate și azi, în prag de secol XXI, peste 700 000 000 de analfabeți !

Mai zilele trecute pragul casei

bătrînului dascăl a fost călcat de un oaspete mai puțin obișnuit : savantul american prof. univ. dr. Nicholas M. Nagy-Talavera din California. A fost un moment de emoționante retrări : profesorul american venise să se documenteze asupra com-

Dascălul din cel mai frumos loc de pe pămînt

portării administrației de ocupație și a trupelor invadatoare, atunci, în fierbîntea toamnă a anului 1944. O, cîte n-a avut de povestit moș Ludovic Enea Todea, el, învățătorul, strănepotul lui Simion Todea, căpitan al lui Avram Iancu și nepotul Anei

Todea-Barb, delegată a femeilor muncitoare din Baia de Arieș la Marea Unire din 1918 ! Groaznice zile... De fapt, ar fi putut foarte bine să stea liniștit în curtea casei părintești din Sălcuța : îi murise doi frați pe front și legile îl scuteau de armată. Era însă în sufletul lui un clocot greu de oprit. Împreună cu un alt învățator, plutonierul TR Vasile Tătaru, a trecut la organizarea rezistenței. N-aveau decît o pușcă mitralieră automată, grenade și în rest arme vechi. Aveau însă cu toții în suflet datoria sfîntă de a apăra glia strămoșească. Cînd fasciștii și horthyștii au înaintat peste granița la 5 septembrie 1944, s-au aflat singuri, în prima linie. Trebuia însă să țină piept pînă la sosirea Batalionului 5 vinători de munte „Avram Iancu” și a companiei fixe Baia de Arieș cu ceilalți moși din zonă, în fruntea cărora erau mai ales învățătorii din satele moșești. Știau toți bine ce-nseamnă închiderea defileului Arieșului : oprirea fasciștilor la porțile strategice ale Țării Moșilor, la Șipote, acolo unde au luptat și cetele

(Continuare în pag. 14)

CONSTANTIN MUSTAȚA ■

Septembrie

Ne-a cam luat prin surprindere acest septembrie, predispus a restitui măcar în parte din căldura dosită abil de vara care se pierde. Nava avansează grăbită în bătaia frunzelor cîzînd — cită precizie, tot atîta tristețe în dansul lor fulgurant, ballet făcut să ne atingă pe pleoape, invitînd a iertare — și în drumu-i către Echinocțiu stă pregătită să acosteze la cheul botezat 15 septembrie. Rapsodia ghiozdanului își anunță venirea. Trec pe străzi și mă aștept să irumpă de după colț pampoanele stropite în agheasma primei zile de școală, fețele bronzate la strigătul celui dintîi catalog, gîndurile pendulînd între piramida sfaturilor de acasă și muntele sfaturilor din sala de clasă, adunate sub acolada nu-urilor fără număr, a invitației prin negație : să nu vorbești, să nu alergi, să nu treci strada etc., etc. Parcă pe zi ce trece suport tot mai greu ideea absenței lor, a acestor armate de prichindei, pe care anii ce trec ni-i fac mai de invidiat pentru norocul lor de a trăi în viitor departe, departe de virful privirilor noastre. Dar simt că este prea aproape pentru a nu mă crede în stare să le aștept, împăcat, pașii.

Am ajuns, acum cîteva zile, la mine în sat și pentru o clipă m-am crezut iarăși elev. În școala vegheată de aceiași stejari oțeliți, acolo la cîteva palme de Dimbovnicul nostru pitit și stins, în marginea șoselei, bătea soarele de septembrie în razele căruia am trecut, de trei ori la rînd, pragul de an școlar nou. Toamnă frumoasă la Roata de Jos, decorată de neosteneală pompelor de petrol risipită pe umerii dealurilor din jur. Doamne, greu mai este să devii iar școlar ! Simți cum strîșă, din toate părțile, dimineți și zile întregi risipite în scindura băncilor și pe tabla prinsă în perete, în tăcerea culoarelor, în

(Continuare în pag. 14)

NEAGU UDROIU ■

Pentru prima dată clopoțelul va suna altfel

În acea zi de toamnă caldă și însoțită, pe cind străbăteam străzile animate ale Iașiului, aveam imaginea vie a unor mari cărturari, înaintași de seamă ai vestitei școli moldovene și încercam să-mi reprezint tot ce știam despre înfăptuirile lor ca dascăli. Încercam să-mi amintesc pe cei despre care, eu însămi pe băncile școlii, aflasem cu ani în urmă că și-au făcut din slujirea cărții, tiparului și școlii, supremul tel. Grigore Ureche, Miron Costin, Nicolae Milescu, Ioan Neculce, Dimitrie Cantemir au fost minți luminate care au intrat pentru veșnicie în tezaurul creației umane. Prima Universitate a țării își deschidea porțile tot în acest colț de țară. Truda atitor oameni avea să aducă școlii ieșene cinstea de a ocupa un loc de frunte în opera de deschidere a noi drumuri spre cultura modernă românească. Asachi redacta prima lucrare de matematică superioară, Teodor Stamate deschidea primul cabinet de fizică, Petru Poni făcea să apară aici prima școală de chimie, studiile lui Grigore Cobălcescu întemeiau geologia și paleontologia românească. În Iași apărea primul atlas românesc, Mihail Kogălniceanu întemeia istoriografia noastră modernă, iar Vasile Conta aducea în filosofie un sistem încheșat de esență materialistă și ateist.

Treacăam cu respect pe străzile acestor așezări care-ți amintesc la tot pasul de rolul pe care l-a jucat în istoria de-

nirul noastre culturale și mă gândeam la ceea ce înseamnă astăzi școala ieșeană, ferm angajată în marea operă transformatoare a țării.

Inspectorul școlar general adjunct al județului Iași, Leonid Gribincea, îmi prezentase niște date: 23 de licee, 38 de școli generale care își vor deschide porțile la 15 septembrie pentru 83 000 de elevi și în jur de 4 700 de profesori și învățători. La Centrul Universitar Iași aflasem că vor învăța anul acesta 25 000 de studenți, pregătiți de 2 300 de cadre didactice. Dar, ceea ce este mai important, dincolo de cifre și statistici, este faptul că școala ieșeană, într-o structură formidabilă, cu adevărate detașamente specializate, cu o bază didactico-materială impresionantă, își perfecționează continuu ansamblul metodelor și tehnologiilor, în pas cu noile orizonturi intelectuale.

Iată cu ce gânduri mă îndreptam spre înfăptuirea cu un profesor ce-și va începe acum, la 15 septembrie, drumul la catedră. Nu mă așteptam de loc la o figură gravă și impunătoare, pentru că-mi spuneam că o proaspătă absolventă de facultate este, desigur foarte tânără. Dar zuluții blonzi, ochii mari și limpezi, nasul cîrn și plin de pistruși mă îndemneau mai mult decît mi-aș fi închipuit s-o așez pe Doina Havirneanu în bancă și nu la catedră. Impresia asta n-a durat însă mult. Cînd a început să vorbească, într-un grai molcom de „dulce tîrg al Ieșilor”, mi-am dat seama că în fața mea se află un om care a învățat să știe ce vrea. Va preda biologia la Școala generală nr. 1 din Tîrgu-Frumos. A absolvit Facultatea de biologie-geografie-geologie a Universității A.I. Cuza din Iași. Aici a învățat să-i în-

vețe pe alții. Și o va face cu toată responsabilitatea, pentru că știe că și-a ales o meserie în care nu are voie să dea nici un rebut. Materia primă pe care o va modela este formată din vieți omenitești și acestea sînt cei mai de preț capital al unei societăți. Nu-și închipuie de loc că va fi ușor. Dimpotrivă! Dar și-a dorit această meserie și are în față niște modele, sigur, profesori pe care i-a admirat în școală și în facultate. Va încerca să-i egaleze ba chiar, dacă se poate, să-i depășească. Ceea ce-și propune pentru început este să-și apropie elevii. Asta nu e de loc ușor. Trebuie să știi cînd să rizi cu ei, dar și cînd să te impui. „Vreau să stea cumînți în bancă și să mă asculte nu pentru că așa vreau eu, ci pentru că le place lecția. Vreau să-i învăț să iubească munca, să fie oameni. Și trebuie să reușesc!” O întreb cum își imaginează că va fi ziua de 15 septembrie. „Voi avea emoții. Emoții mari. Alt fel va suna clopoțelul pentru mine. Pentru prima dată clopoțelul mă va pofti nu în bancă, ci la catedră. Mă bucur că încep un drum nou, dar nu pot să nu-l regret și pe cel care s-a terminat. Am avut profesori minunați și asta me obligă să nu le înșelăm încrederea pe care ne-au acordat-o. Au investit în noi atîta muncă! Acum a venit și rîndul nostru să investim: muncă, dragoste, pasiune. Și o vom face!”

O viață de om

— Ce veți face în ziua de 15 septembrie?

— În 15 septembrie am să fug din oraș.

Declarația aceasta mă reduce la tăcere. Trebuie să recunoașteți că, nu mulți ne-am așteptat la un asemenea răspuns! Mie, una, nici nu mi-ar fi trecut prin cap. Uitîndu-mă la interlocutorul meu, încep însă să intuiască motivațiile unei astfel de hotărîri. Îl ascult. Da, sînt cele pe care le-am bănuit.

— Vă dați seama? Sînt obișnuit de ani de zile, în 15 septembrie să urc dealul acesta și să-mi văd elevii. Iertați-mi lipsa de modestie, dar am fost un îndrăgostit de meserie.

Inocențiu Măcăreanu, profesor emerit, s-a pensionat acum, după 37 de ani petrecuți la catedră. 37 de ani în care, aproape că nu i-a scăpat o școală din Iași. Mii de elevi care i-au trecut prin mină, generații al căror număr nu-l știe.

— De la 23 de ani pînă la 60 am fost profesor. Mi-am început cariera în 1948. Aș putea să vă fac un adevărat istoric al învățămîntului ieșean de la reforma învățămîntului și pînă astăzi, pentru că această istorie eu am trăit-o. O dată cu mine au crescut școlile, au crescut cadrele, am văzut copii care mi-au fost elevi devenind profesori. Este fantastic pentru mine ca, după ani, să stau cot la cot cu puștii de odinioară, să-i văd lucrînd și mai ales să-i văd că sînt admirabili. Așa am evoluat eu, odată cu noua școală. Din 1944 și pînă în 1984, deci în acești 40 de ani, am fost student și apoi profesor. Am prins toată dezvoltarea asta fantastică. Sînt niște realizări colosale și mă refer doar la învățămînt. Pe vremea cînd eram elev, student sau chiar profesor începător — unde erau atîtea școli, unde erau atîtea laboratoare, cabinete fonetice, ateliere și cite altele!

Această modernizare fantastică a învățămîntului care s-a pus pe niște baze noi, eu am simțit-o cu fiecare an. Sigur că s-a și muncit mult! Eu știu că am muncit enorm, mereu, uneori pînă la epuizare, dar n-am abandonat cursa. Ceea ce am făcut cu multă pasiune a fost mai ales în latura metodică. Am avut și niște modele. Am crescut pe lîngă niște profesori mari, de la care am furat meseria. Dar să știți că de-a lungul anilor, am învățat foarte mult și de la tineri. Ei sînt mai deschiși nou-lui. Astăzi sînt foarte mulți profesori tineri și sînt foarte bucușori! Iubesc tinerii! Dacă mă tem de un lucru, este să nu îmbătrinesc. În clasă simțeam un flux de tinerețe care venea din partea lor și care, parcă, mă întinerea și pe mine. Știți că, uneori îmi venea să mă joc cu ei?

Văzîndu-i scîlpirea din ochi nu mă îndoiesc nici un moment de adevărul spuselor sale și îl întreb pe acest om plin de vitalitate și de dragoste de oameni, ce vrea să facă de acum înainte.

— Oh, cite am de făcut! Sînt atîtea lecturi care mă așteaptă, idei pe care am tot amînat să le pun pe hîrtie. Pregătesc o culegere de exerciții la care mă gîndesc de mulți ani și pe care n-aș fi putut s-o fac pînă acum, pentru că e nevoie de timp și de experiență. Apoi mă așteaptă teatrul și Filarmonica. N-am să mă rup de lume, n-am să mă plafonez!

— Dar pe la școală veți mai merge?

— N-am să pot să mă rup de liceu. Sînt mult prea legat. Și cred că mai au nevoie de experiența unui pedagog care a stat 37 de ani în clasă. Deși, am mare încredere în cea care mi-a luat locul. Este o fostă elevă de-a mea. E foarte bună. Merită să fie profesoară la un asemenea liceu cu tradiție cum este liceul „Mihai Eminescu” din Iași. E momentul lor, al celor tineri. Noi trebuie să fim lîngă ei, cu sfaturile noastre, dar să-i lăsăm pe ei. Eu mi-am zis, cu greu, dar mi-am zis: „Ieși, Măcăreanu. Ca o actriță care știe cînd să iasă din scenă. Dar să fii pe lîngă ei!”

— Ieșirea la pensie cred că înseamnă și un moment de bilanț. Aveți și nemulțumiri?

— Da, da. Niciodată n-am avut impresia că fac foarte bine ceea ce fac. M-am temut întotdeauna că nu fac destul și m-am pregătit mereu. Vedeți, m-a întrebăat nu de mult un fost elev: „Tovarășe profesor, ce ați făcut toată viața?” Întrebarea m-a ișocată. M-am gîndit și i-am răspuns: „Te-am făcut pe tine, care ești acum cadru universitar. Și pe alții, pe mulți alții, care sînt acum oameni. Pentru asta a trebuit să muncesc mult. Toată viața!”

LIANA MOLNAR

Noi obligații

Ritmul rapid în care trăiește lumea contemporană presupune un ritm cel puțin la fel de rapid de dezvoltare a învățămîntului, pentru că, se știe, specialiștii nu se ivesc din nimic, ei trebuie să treacă în modul cel mai serios prin băncile școlii. Reprezentăm noi, cadrele didactice, „instrumentele” de formare a oamenilor de mîine, a omului nou, și acest lucru nu trebuie să fie numai o mîndrie ci trebuie să însemne, și înseamnă, o sumă de

obligații. Una dintre aceste obligații care nu încetează nici măcar în vacanțe, este aceea ca fiecare cadru didactic să se pregătească temeinic, să fie la curent cu ultimele noutăți din domeniul său de activitate. Această cerință a permanenței pregătiri, împreună cu multe altele, stă la baza Proiectului de Directive ale Congresului al XIII-lea, Directive care prevăd generalizarea treptei a doua de liceu, eveniment de mare răspundere ce stă în fața școlii. Această generalizare, sîntem siguri, nu se va face peste noapte, ea presupunînd eforturi deosebite, impunerea unor strategii ale învățării care să dea randament la toate categoriile de elevi, pentru că tocmai de aceea învățămîntul nostru este unul generalizat, cu o puternică tentă democratică. Sigur, cel mai simplu s-ar putea generaliza învățămîntul coborînd ștacheta, dar aceasta ar însemna o serioasă prejudiciere a intereselor naționale chiar. De aceea spunem că nu va fi ușor, căci va trebui să depunem un volum de muncă sporit, va trebui să transformăm tot mai mult procesul de învățămînt într-un proces conștient și va trebui să transformăm și conștiințele în așa fel, încît fiecare elev să înțeleagă că statul și partidul nostru își pune încrederea și în el, că și el este cuprins în proiectul de formare a omului nou.

prof. COZETA ȚION
Liceul industrial nr. 5,
Șc. profesională nr. 9
Brașov

În pas cu noile exigențe puse în fața informaticii românești

Anul acesta Liceul de Informatică din Cluj-Napoca, creat în anii pe care, cu deplină recunoștință, îi numim „Epoca Ceaușescu”, a trăit un emoționant jubileu sentimental: cea de-a zecea promoție a plecat spre producție, spre facultăți.

Privind retrospectiv, încercăm un sentiment de mulțumire: procentajele foarte mari de promovabilitate, în fiecare an între 85-95 la sută dintre absolvenții noștri au devenit studenți, o frumoasă colecție de premii la mai toate concursurile profesionale și olimpiadele școlare, iar mai recent un premiu II la Olimpiada internațională de matematică de la Paris.

Sigur, acum în prag de nou an școlar, gîndurile și exigențele noastre pleacă de la aceste împliniri, pe care, firesc, le dorim depășite, în deplină concordanță cu sarcinile ce revin școlii din grandiosul Proiect de Directive ale Congresului al XIII-lea al P.C.R. Și, la drept vorbind, e normal. Avem creată o bază materială deosebită: atelier-școală dotat cu un calculator FELIX C-265, un microcalculator M-18, un terminal inteligent TELE-ROM-P, numeroase echipamente terminale, toate acestea asigurînd condiții optime pregătirii viitorilor operatori pentru calculatoare, a programatorilor și analiștilor-ajutori, adică a tuturor categoriilor de personal care lucrează în domeniul infor-

maticii. De fapt, pregătirea pentru activitatea productivă a elevilor noștri începe încă din primul an, prin participarea directă în atelierul școală la prestarea unor servicii pentru o serie de unități economice cum sînt „Terapia”, Întreprinderea chimică Turda, I.R.E. Cluj și altele, a căror valoare anuală depășește un milion de lei.

Din acest an instruirea tehnologică și practică a elevilor noștri va căpăta dimensiuni noi. Cu sprijinul direct al Centrului Teritorial de Calcul Electro care ne patronază, racordîndu-ne la cele mai noi cerințe ale economiei naționale, vom accentua pregătirea și în domeniul informaticii industriale, al roboticii. Ne gîndim ca din mers să adaptăm la aceste cerințe și programele școlare, problema ridicată de noi și la recenta Consfățuire cu cadrele de conducere din liceele de informatică din țară.

Sînt doar cîteva gîndurile cu care intrăm în noul an școlar. Gînduri-angajament pe care le vom completa și cu noile sarcini ce ne vor reveni din documentele celui de al XIII-lea Congres.

prof. AUREL CLAMBA
director al Liceului
de informatică Cluj-Napoca

Urcînd o treaptă

Anul acesta voi pași într-o altă formă de școlarizare și asta înseamnă că va trebui să dovedesc, o dată în plus, că locul pe care-l ocup nu este rezultatul intîmplării, ci rezultatul unor eforturi, pe care eu și colegii mei le-am depus în atîtea ore, la clasă, la consultații, la cercurile de elevi. Voi începe cursurile după o vacanță în care m-am relaxat în urma concursului de admitere în treapta întii, o vacanță dintre cele mai frumoase, o vacanță care m-a ajutat, printre altele, să văd că lucrurile pe care le-am învățat noi la școală nu sînt niște abstracțiuni, ci fapte și realități care mi-au incîntat ochiul.

Știu că nu va fi ușor, pentru că în fața învățămîntului stau noi cerințe. O auzim mereu în jurul nostru și ce poate fi mai important decît cerința de a învăța cu toată capacitatea, cu toată dăruirea. Știu că nu-mi va fi ușor și pentru că am intrat în noua mea clasă printr-un examen sever și cred că și colegii mei sînt dintre cei care vor, ca și mine, să muncească și de aceea cred că ne va aștepta un climat foarte bun pentru învățatură, un climat care nu va ocoli concurența, competitivitatea.

Voi începe treapta întii de liceu, pe care și eu o consider doar o treaptă, într-un urcuș al învățurii, al dobîndirii de noi cunoștințe, pentru care eu și colegii mei avem o deosebită curiozitate. Cred că și din rîndul generației mele se vor naște savanții, oamenii de nădejde ai mileniului trei, al cărui început va marca și începutul maturității noastre. Anul școlar care va începe în aceste zile este pentru noi și un prilej de a demonstra că merităm ceea ce cu atîta grijă și atenție ni se acordă, adică excelențele condiții de muncă și învățatură. La sărbătoarea începerii școlii noi vom veni cu șansa unor noi împliniri.

CALIN DUDU
elev, cl. a IX-a, Liceul
„Andrei Șaguna” Brașov

Recunoștință Blajului

ȘCOALA DE OBȘTE. Am învățat 7 ani la Liceul din Blaj. Era înainte de marea Unire de la 1 decembrie 1918. Pe atunci înlesnirile materiale făcute de liceu elevilor silitori la învățură și cu situație materială modestă mi se păreau normale, ca făcând parte din sarcinile școlii. Nu aveam termen de comparație. Abia mai târziu după ce am devenit om matur, mi-am dat seama de influența hotărâtoare pentru terminarea studiilor a ajutorului material dat sub diferite forme. Astăzi, în amurgul vieții, după ce eu însumi am fost dascăl, mai exact spus conferențiar universitar, pot afirma cu convingere că fără sprijinul Blajului n-aș fi ajuns ceea ce sint.

Cum se știe, ctitorul școlilor din Blaj a fost Vlădica Petru Payel Aron, care la 11 octombrie 1754 anunța înființarea lor. Una dintre ele, școala elementară, este definită de întemeietorul astfel: „școala de obște va fi tuturor, de toată vîrsta, de cetanie, de cîntare și de scrisoare, nici o plată de la ucenici așteptîndu-se”. O placă comemorativă fixată în zidul vechii clădiri readuce în memoria trecătorilor marele eveniment al înființării primei școli sistematice cu limbă de predare românească de pe teritoriul actual al țării.

Din textul actului de înființare reținem două aspecte: primul că „școala va fi a tuturor, de toată vîrsta deci nu se pune o limită”; apoi, lucru foarte important, că învățămîntul era gratuit, „nici o plată de la ucenici așteptîndu-se”. Merită să fie reținut că înființarea școlilor a avut loc cu 30 ani înaintea răscoalii lui Horia, Cloșca și Crișan; și mai știe că această răscoală a fost generată de condițiile economice și sociale insuportabile impuse populației românești. Poporul român din Ardeal nu avea drepturi politice; era considerat nație tolerată. El avea să lupte împotriva unei clase stăpînitoare instărită, cu mai multă școală și cu privilegii asigurate prin legi. Pentru aceasta avea nevoie de conducători. Școlile Blajului urmăreau să pregătească nu numai oameni cu carte, ci și de caracter, hotărîți să lupte pentru drepturile conaționaliilor lor.

SPRIJINUL MATERIAL A-CORDAT ELEVILOR DIN BLAJ. Încă din primul an școlar, afluența de elevi a fost mare, ceea ce oglindește setea de învățură. În același timp însă s-a constatat că majoritatea erau din satele apropiate. Or, interesul era să atragă elevi din toate regiunile Transilvaniei. Pe de altă parte, elevii erau în marea lor majoritate fii de iobagi, a căror situație materială precară ne este cunoscută. Așa fiind, a fost de mare efect practic ideea de a oferi piine, în mod gratuit, pe întreg anul școlar, elevilor cu bună calificare școlară și în același timp cu situație materială modestă. Dacă elevii din satele mai apropiate de Blaj reuseau oarecum să se aprovizioneze, aducînd piinea sau făina în desagi, adesea pe drumuri desfundate, cei din regiuni mai îndepărtate nu aveau această posibilitate, iar despre o expediție prin poștă pe acea vreme, nu putea fi vorba. Astfel, prin acordarea de piine, a fost înlesnită participarea la învățură și a elevilor dinspre Cluj, Sălaj, Maramureș, Banat etc. Din cite îmi amintesc piinea numită local „țipău” avea o greutate de circa două kilograme și jumătate și se distribuia din 5 în 5 zile. În perioada 1912-1919, cînd și cel ce scrie aceste modestे rînduri a beneficiat de țipăii Blajului, numărul de elevi beneficiari era de circa 180 pe an.

Fiul de țaran, din moment ce avea piinea zilnică asigurată rezolva mai ușor restul problemelor alimentației: pentru dejun, cumpăra un sfert de litru de lapte care în perioada amintită costa 4 creitari (circa 8 bani), iar două alimente ce se puteau conserva: slămina afumată și brînză de puțină consistență baza „bucătăriei”. La aceasta se adăuga spiritul inventiv al elevilor care, încă din primele clase de liceu, reușeau să prepare feluri simple de mâncare. Tinerii de azi care se

bucură de toate înlesnirile din partea statului și n-au altă sarcină decît să învețe e bine să cunoască eforturile pe care trebuiau să le facă elevii cu 70-100 ani în urmă, pentru a învăța carte și a-și crea un viitor.

Dar țipăii nu erau singurul mijloc de ajutorare a elevilor. La Blaj existau așa-numitele **fundajiuni** care acordau așa-numitele **stipendii**. Beneficiarii de ele nu numai elevii de școală secundară, ci și cei care utezau să înfrunte greutățile materiale legate de învățămîntul superior. La Blaj nu era un lucru rar înființarea de fundajiuni. Din cite îmi amintesc, o fundațiune importantă, dacă nu chiar cea mai mare, era fundațiunea Șuluțiu. Alta, și ea apreciabilă, a lui Ioan Micu Moldovan, care, în plus, pentru reorganizarea bibliotecilor din Blaj, a donat 10 000 coroane aur.

CONTRIBUȚII ALE ȚĂRANILOR. Înainte de Unirea de la 1 decembrie 1918, școlile din Blaj nu aveau nici un sprijin material din partea statului de atunci, toate cheltuielile întreținerii școlilor trebuind să fie suportate de mult încercatul popor român. Conștiința necesității ajutorării învățămîntului era frecventă în toate părțile populației românești încît a dat naștere unor gesturi impresionante venite și din partea țărănimii. Astfel, în primăvara anului 1918, în plin război mondial, a fost înființat un orfelinat pentru copiii orfani de ambii părinți. În drumul lor, de la casa unde aveau dormitoare și pînă la locul unde li se servea masa, în altă parte a Blajului, orfanii puteau fi văzuți zilnic traversînd piața, doi cite doi. Piața aici nimic deosebit. Dar la sfîrșitul coloanei era un țaran binișor trecut de 60 ani, în port românesc de pe Cîmpia Transilvaniei. Prezența lui în mijlocul copiilor mi-a fost explicată prin aceea că el, neavînd copii, a donat întreaga lui avere, constînd din circa 40 de iugăre de pămînt, cu condiția ca pînă la sfîrșitul vieții să i se asigure întreținerea. Locuia deci împreună cu copiii și avea masa tot împreună cu ei. Dacă n-a avut fericirea să se ocupe de propriii copii, își revărsa acum dragostea asupra copiilor altora.

În satul meu natal, Urșua, de la poalele munților Gurghiuului, trăia un țaran destul de bine situat, cu numele Simion Moldovan. Neavînd copii, și-a donat toată averea. Pe un teren relativ mare a fost construită școala elementară. Copiii au acum nu numai o clădire nouă în care pot învăța, ci și un spațiu larg pentru a se mișca în timpul recreației.

Elevii Liceului din Blaj erau numiți pe vremuri „studenți”, probabil fiindcă și ei studiau.

Un om cu dragoste pentru învățămîntul local, unde probabil studiase și el, animat de ideea ajutorării, pe toate căile, a elevilor, a făcut o donație care însă, fiind modestă, nu ajungea decît pentru a servi zilnic, la prînz, unui număr de 10-15 elevi o mîncare caldă. Administratorul donației a avut ideea de a angaja o femeie care să gătească zilnic, în propria locuință, o mîncare caldă. Elevii, de semnăți și de această dată după criteriul stării materiale și al notelor de la școală, veneau la ora prînzului cu bucata de piine (țipău) în buzunar și găseau o farfurie plină cu ciorbă caldă. Deși era puțin, era totuși un mijloc de a schimba monotonia mîncării reci constînd din țipău și ceea ce primeau de la părinți. Această modestă rezolvare a intențiilor unui donator era numită „masa studenților” iar pe vremea cînd am beneficiat și eu de ea era servită în cartierul Sub Hurughi, la marginea Blajului, spre Cîmpia Libertății.

Cum au ajuns la ideea de a face donații: țaranul de pe cîmpie, apoi Simion Moldovan din Urșua și donatorul anonim al mesei studenților? Explicația o văd în faptul că toți aceștia erau convinși că, ajutînd școlile și pe elevii lor, contribuiau la formarea unor intelectuali luptători pentru binele tuturor. Ideea aceasta, difuzată din Blaj, pătrunsese în toate părțile locuite de românii de la vest de Carpați. Blajul era al tuturor, al țării.

VASILE COTTA

La comun

Clădirea Liceului Industrial nr. 5 din Brașov, solidă, cu ziduri groase și cam reci, înălțată în cu totul alte scopuri, după felul cum e așezată la poalele Timpei, pare un pinten infipt în coasta muntelui. Mult mai atrăgătoare este curtea interioară, meticolos pietruită, curtea pătrată din care nu se poate zări altceva decît lumina zilei și-n care te simți ca într-un bastion. Dacă încerci să strigi, îți auzi propria voce. De mai multă vreme, aici își poartă pașii sute de elevi, veniți să deprîndă dedesubturile diferitelor meserii, școala fiind aparținătoare de Ministerul Industriei Ușoare, de unde se înțelege că majoritatea școlerilor sint fete. Strada Castelului, la capătul căreia este așezat masivul edificiu, urcă lin spre marginea pădurii și tocmai de aceea liceul seamănă mai mult a cetate, deși vremurile apuse mărturisesc altă destinație acestei clădiri stranie închegate.

La parter sint sălile de clasă. Deasupra, la unicul etaj, se află

internatul, unde elevii, răvășiți probabil de atîta buchisit, își petrec zilele și nopțile. Un coridor destul de lung leagă mulțimea camerelor într-un alt pătrat, unde elevii își fac pantofii cu cremă, își scutură hainele și privesc în curte. Cînd se plictisesc, nu le rămîne altceva decît să numere pietrele.

Mai e o săptămînă pînă la începerea cursurilor și conducerea liceului e destul de mulțumită de ceea ce-a făcut pentru elevi, pe care-i așteaptă să pună ceva în noua lor casă. Cea mai mare realizare, mărturisește Nicolae Spînu, directorul liceului și al Școlii profesionale nr. 9, este că s-a făcut igienizarea internatului. Pereții sint albi, proaspăt văruiți și măturie stau becurile încă acoperite de var, ca niște veioze improvizate. Camerele sint mari, elevii stau la comun, cum se zice, și, după noroc, ei pot nimeri cite zece sau cite douăzeci împreună. Paturile de fier fac corp comun cu zidurile groase și cu aerul cam rece care te întîmpină. Unele paturi sint deja aranjate, altele așteaptă încă să fie acoperite cu cearșafuri și pături curate. În jumătate din camere e curat și bine aranjat, în cealaltă jumătate se mai sudează cite-un pat de campanie, rămas schiop cu anii, se mai curăță ferestrele de var și, desigur, se șterge praful. Nu s-au pus nici perdelele. Abia după ce toful va fi gata, ele vor atîrna ca niște voaluri la ferestre.

A rămas puțin în urmă și sala de meditație, unde mătura n-a mai apucat să se preumbe, și coridorul dinspre ieșire, unde citeva paturi stricate așteaptă să ia drumul fierului vechi. În baie e curat, apa curge, numai la unu din spălătoare lipsesc rozetele. Oglizile sint înjumătățite, nu doar la spălător, ci și pe hol, probabil victime ale unor fete furioase a căror imagine a fost răsfrîntă nu tocmai pe plac. Merg mai departe, însoțit de pedagogul Elena Jelenșchi care îndrumă de patru ani pe locatarii acestui internat, și într-altă baie, cînd deschid robinetul, aud cum cad picături de apă, probabil de sub chiuvetă. Verific să văd despre ce e vorba. Nu-i nimic, sint doar stropit pe pantofi.

Nu se poate spune că oamenii n-au muncit, că personalul n-a pus suflet, că cei din conducerea școlii nu s-au îngrijit de soarta internatului, mai cu seamă că pe timpul verii clădirea a găzduit o puzderie de vizitatori care au fost cazați aici. După aprecierile tuturor, o săptămînă, cit a mai rămas, ajunge pentru a pune la punct ultimele amănunte. Apoi vin fetele, mai dau cu cirpa, cu mătura, mă rog, cu ceea ce mai trebuie, împodobesc încăperile cu servete, ca doar lucrează la țesături, pun tablouri pe perete, își scriu numele pe paturi, ca să nu le incurce, și mai așteaptă un an ca să vină vacanța cea mare.

E curată și cantina de la parter, o cantină mare în care pot minca deodată cam trei sute de

elevi, și bucătăria, s-a amenajat și pivnița în care tocmai s-au băgat două mașini de conserve și două de ceapă, urmînd ca restul să vină pe parcurs, fiindcă mîncarea mai trebuie să conțină și altceva. Dacă n-ar fi nițel cam întunecoase și cam reci, camerele internatului ar fi niște dormitoare plăcute, chiar dacă dorm împreună destul de mulți elevi, dar altfel trece viața cînd mai ascuți o șotie și mai pui la cale cite ceva, poate chiar o ieșire în oraș pe furis. În curînd, vor fi șterse și ultimele urme de var, vor fi măturate și gunoarele care au mai rămas de la reparații și internatul își va primi cum se cuvine tinerii locatari, veniți aici să-și facă un rost în viață. Cum merg spre ieșire cu ochii în pămînt, cercetînd ceea ce-a mai rămas de făcut, privirea se mută de la un chiștoc înțepenit într-un colț la o bucată de sticlă agățată pe perete, pe care sint scrise cu vopsea citeva rînduri din William Saroyan: „Cit timp trăiești, trăiește în așa fel vremea aceasta minunată, vremea vieții tale, încît să nu adaugi nimic mizeriilor și nenorocirilor lumii...”

RADU G. ȚEPOSU

M-am trezit mare..

Prozaic să te trezească ceasul în ultima dimineață de 15 septembrie, ultima amintindu-ți de prima... Nu, dar nu e timp de sentimente, evocări și alte lucruri de genul acesta. Nu se cade să întîrzi la ultimul început. Nu e timp de amintiri. Nici măcar de pantofii de lac negru (primii) cu care te plimbaseși înainte zile întregi prin fața oglinzii, te gîndești în timp ce disperată îți cauți adidași în debara, nici măcar de lacrimile bunicii peste cana cu lapte și felia de piine cu unt și dulceată, îți trece prin mințe, dar cafeaua e cit pe-acel să dea în foc „Hei, you buny nu vrei o cafea” o întrebî acum, închinî ușa la fel de încet ca-n prima dimineață de atunci să nu trezești păpușile pupate și răsputate în ajun, acum de teama să nu cadă vreo carte din mormanul de peste tot sau să nu se dezlipească vreun afiș de pe perete.

Pe străzi numai „puștani” în uniformă ținînd strîns flori în mîini ca pe niște steaguri. Fredonezi o melodie și te privești fără să vrei în vitrina unui magazin și brusce te trezești mare. Mai matur, mai mare decît toți aceștia. Desigur, desigur acum vezi prea bine că cei mai mici sint tentați să-ți spună chiar tanti, iar ceilalți te privesc cu respect. Și cit nu mai ai nevoie acum de acest respect. N-ai parcă curajul să treci poarta liceului.

Și iați că a trecut vremea să colinzi străzile și locurile, șoptindu-ți că a venit timpul ca turmurile tale de vis plămuite în lungile ore de adolescență să fie construite, să devină reale.

Și oare nu tocmai în posibilitatea de a construi, de a dăru celorlalți rezidii atît de controversate esență a fericirii?

Uneltele le ai bine pregătite, de manuale rulate de 12 ani pe pupitre și alte multe cărți sau mai bine-zis din ce-a mai rămas în tine după ce ai uitat de ele, ce a părîns în tine dincolo de catalog, de ochelarii fumurii ai profesorului, de soarele sau ploaia de afară.

Și în noi au rămas multe. Nu ne priviți ca niște doamne respectabile croșetînd boli și amintiri, după blugi și mersul pe stradă. Căutați să priviți în noi dincolo de aparențe, dincolo de ochelarii de soare, ochii deschiși la maxim către lume, dincolo de căștile cu muzică rock, urechile înregistrînd tot ce se petrece și apoi mîinile, neliniștea mîinilor. Pur-tăm în noi simburile unei puteri cu dimensiuni ascunse (uneori și nouă însine). Puterea unei zăpezi abia așternute, a unui fier cu nimic atîns de rugină, o putere ce le face să nu ne mai aparțină nouă însine, ca personaj al tinereții. Spuneam că m-am trezit într-o dimineață mare, dar mințeam, fiindcă demult de tot așteptam ziua cînd o să încerc să port pe umeri cerul...

ANTOANELLA IULIA VOINA
elevă, clasa a XII-a
Liceul „Gheorghe Lazăr”
București

O zi pe care o așteptăm cu toții

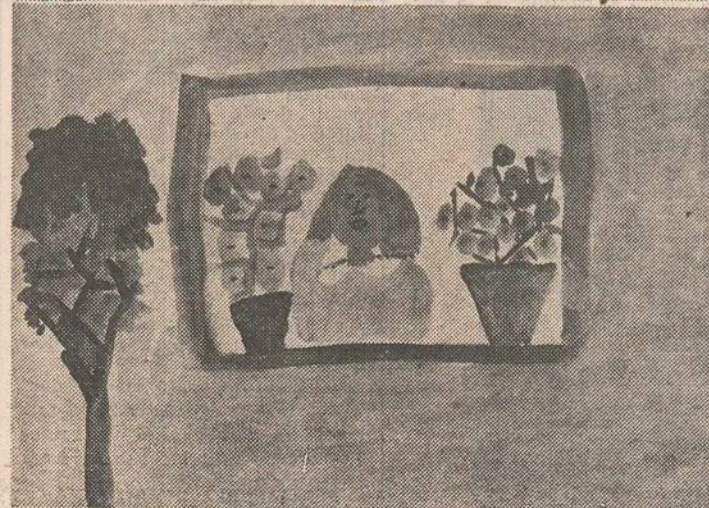
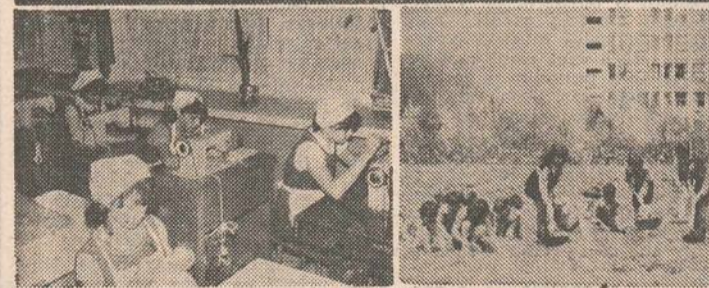
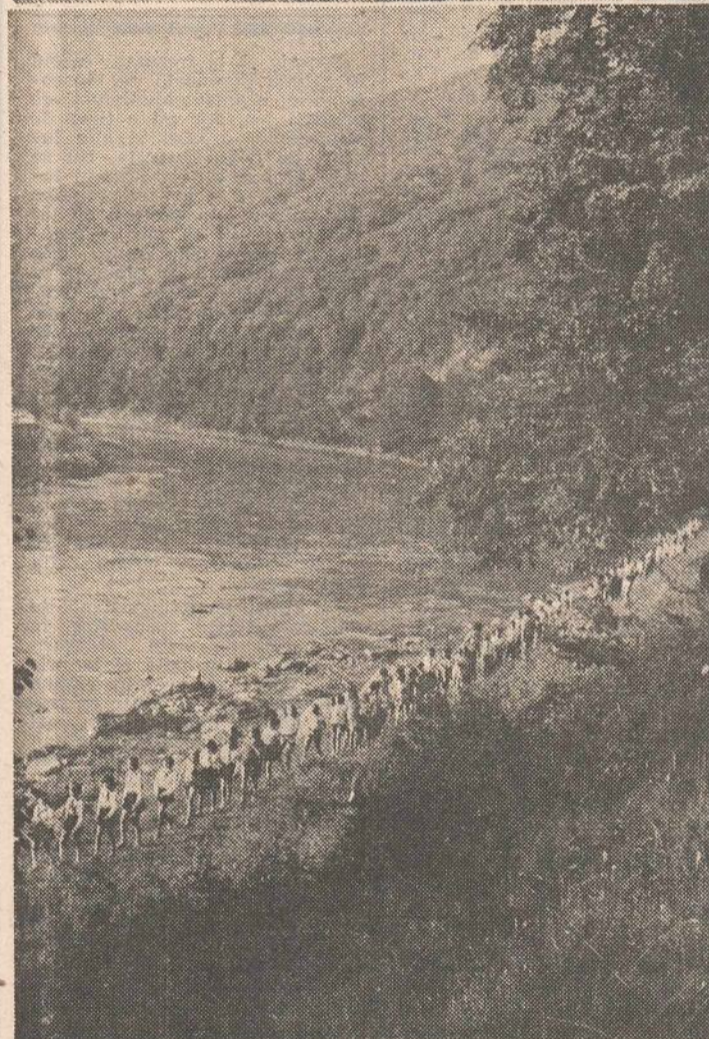
Orașul a devenit mai animat. Vitrințele magazinelor sînt pline de uniforme și rechizite școlare. Cei mici se mîndresc cu ghiozdanele lor noi, care par mult prea mari pentru statura lor. Își răsfoiesc nerăbdători manualele, își aranjează cu grijă caietele și creioanele și numără zilele pînă la începerea noului an școlar.

Nici noi, studenții, nu sîntem mai puțin nerăbdători, nici noi nu avem emoții mai mici cînd ne gîndim la acest nou început. Sosește ziua de 15 septembrie! În școli va suna clopoțelul și ca un ecou, clinchetul lui va răsună și pe culoarele facultăților. Este ziua revederii zgomotoase și tinercești. Despărțiți de o vacanță plină de soare, ne întîlnim toți cei care, de-a lungul unui nou an vom pătrunde în sălile de curs, în laboratoare, în biblioteci, în minunatele taine ale științei. Imbrăcați în halatele noastre albe, noi, studenții chimiști, ne vom regăsi eprubetele care reprezintă la scară mică, reactoarele din marile combinate chimice ai căror ingineri vom fi, nu peste mult timp.

15 septembrie este o zi ce a marcat anii noștri tineri, o zi ce reprezintă mereu un început. Un început plin de planuri îndrăznețe, de dorința unei cîmăi mai largi și profunde cunoașteri în domeniul pe care ni l-am ales.

Începe un nou an universitar, o nouă treaptă în pregătirea noastră profesională, o nouă treaptă în clădirea viitorului.

Astfel, începutul unui nou an de învățămînt nu înseamnă o simplă reluare a ciclului de activități universitare, ci o treaptă superioară în procesul de perfecționare a învățămîntului, o

ALEXANDRU RADU VLAICU - clasa a IV-a Liceul Industrial nr. 36 - București

periodă în care bilanțul anului universitar precedent trebuie să se convertească într-o nouă calitate a procesului instructiv-educativ, a cărui dezvoltare și transformare este un proces dirijat, ce urmărește să sincronizeze învățămîntul cu dezvoltarea economică-socială, cu exigențele actuale și de perspectivă, ce stau în fața viitorilor specialiști.

Căminele împodobite de sărbătoare așteaptă pătrunderea tumultului tinerceții, cu urarea „Bine ați venit!”

Studenții din toate colțurile țării animă orașul și pășesc hotărîți, spre viitor.

CRISTINA DUMITRIU
studentă la Facultatea
de tehnologie chimică IASI

DELIA ION - 5 ani

GEORGIANA MIREA - clasa a III-a Casa Pionierilor și Șoimilor Patriei Găiești - Dimbovița

TEODORA POPESCU - clasa a VII-a Școala nr. 19 - București

Dascălul din cel mai frumos loc

(Urmare din pag. 10)

de lăncieri ai lui Horea și Iancu...

Atunci, în încleștările acele dramatice, au fost și oameni care nu s-au mai întors niciodată acasă. Și-au dat viața pentru zilele senine de azi. Pe toți aceștia nu i-a uitat însă nici o clipă învățătorul Ludovic Enea Todea, negăsindu-și liniștea pînă în ziua cînd la Sălcuia n-a văzut ridicat un mare monument în amintirea lor. Și tot atunci s-a născut și gîndul scump de a transfera posterității mărturiile oamenilor pe care i-a cunoscut de-a lungul anilor, mulți dintre ei intrați deja în lumea amintirilor. Trăiesc însă mărturiile lăsate de ei, adunate cu grijă în desele-i peregrinări prin Țara Moșilor și incredințate spre păstrare Arhivelor Statului: în fondul „LUDOVIC ENEA TODEA”.

Dorul de Apusenii săi dragi îl mină și azi, la vîrstă senectuții, pe itinerarele de altădată. Cel mai adesea pleacă cu elevii pe drumurile încărcate de istorie ale Apusenilor, oferindu-le cele mai fermecătoare lecții de viață și patriotism. Lecții pe care le-a primit la rîndu-i, acolo în Apuseni, de la marele om care a fost Nicolae Iorga! Întîlnirea s-a produs în primul an ai deceniului al treilea al secolului nostru. Și Ludovic Enea Todea și toți ceilalți consăteni care îl însoțeau pe savant în vizita ce-o întreprindea la Valea Largă unde avea să cerceteze biserica de aici, un veritabil monument de arhitectură, au rămas profund impresionați de toate cele aflate despre înaintașii lor. Le-a vorbit atunci mult și despre învățătorul Ștefan Sălcianu, ucis în 1848 împreună cu cei patru fii ai săi pentru că educa elevii în spirit național...

Dar cite nu s-ar putea scrie despre învățătorul pensionar Ludovic Enea Todea, despre urmele bune lăsate peste tot pe unde a trecut! Despre toate acestea vorbesc însă mai bine ordinele „Mihai Viteazul” și „Apărarea Patriei”, grația de merit în învățămînt, muzeul rămas în școala din Subcoastă, sătucul cu 25 de case unde a lucrat ultimul deceniu concomitent cu cei 10-15 elevi din cele patru clase primare, cei doi copii ai săi, azi oameni realizați, care duc mai departe străvechiul nume moșesc al înaintașilor săi.

...Și de fiecare dată cînd începe un nou an școlar, moș Ludovic Enea Todea, învățăto-

rul care a educat aproape 50 de generații de copii, e gata să-și reînceapă peregrinările prin școli, răspunzînd deseori invitațiilor ce i se fac. Și o facem cu multă plăcere: are de transmis încă multe din comorile adunate o viață de om! Are încă multe de transmis tinerelor generații din istoria vie ce a trăit-o la cea mai înaltă intensitate în ultimii 40 de ani...

Septembrie

(Urmare din pag. 10)

glasul catedrei, în neființa cataloagelor.

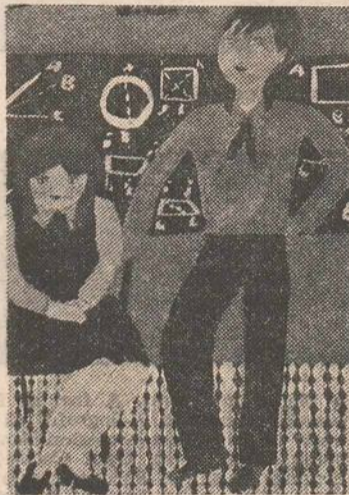
Ședeau acolo în fața mea, veniți să stăm de vorbă, oameni pe care i-am aflat și nu-i voi ști niciodată altfel decît la locul lor, pe postul cel mai de sus al clasei, cu fața spre noi, cu gîndul la noi, cu sufletul sădit în speranța clădirii pașilor și șanselor noastre pentru ziua de mine. Erau acolo dascăli școlii din Roata de Jos și printre ei îi vedeam în bănci, frumoși și drepti ca niște busturi de marmură, Domnii Trandafiri ai claselor noastre de demult - Turlea, Anghel, Stănescu, Anghelîn. Poate unde atît de repede a trecut timpul, n-am sesizat dintr-o dată nevrosimilul situației, în care ajunsese, nefirescul ei, ca și cum un sistem optic ad-hoc își propusese să răstoarne lucrurile, prisme capricioase preluau și modelau imaginile după pofța inimii și oricum altfel decît după regula cunoscută. Noi la catedră? Ei în bancă? Există un singur fel de a ne raporta la dascăli și n-avem dreptul să îi reprezentăm altfel decît acolo unde le e locul - torțe arzînd deasupra capetelor noastre, învelindu-ne în strălucirea minții și gesturilor memorabile, sfințite în durată, în neuitare.

Am simțit că pot alunga această eroare, furișindu-mă fie și pentru o clipă pe un colț de bancă în clasa unde am învățat cîndva, lăsînd pe elev să-și ocupe locul predestinat lui și adunînd în minte cuvintele toate cite se merită în contul acelor oameni minunați și a minților lor scinteietoare, sădite în neodihnă.

Sîntem în septembrie și flutură în aer solfegii de clopoțel. Bătăia lui ne adună cu fața spre omul de la catedră, mulțumindu-i pentru toate cite-i datorăm și punînd în mîna atînsă de cretă o floare frumoasă precum acest septembrie.

DANIELA SIMION - clasa a VII-a Școala Generală nr. 11 - București

RUXANDRA MANU - clasa a VII-a Școala Generală nr. 11 - București

MIRELA BRUMĂ - clasa a V-a Liceul Industrial Hirșova

CRISTINA VASILE - clasa a VIII-a Școala nr. 19 - București

RODICA CIOBOTAR - Cercul de arte plastice - Suceava

Astfel se naște o amintire

Cind am desenat primul bastonas, pe tăblița mea de ardezie, o palmă mai mare mi-a încăput pumnul meu strins în jurul condeiului și mi-a condus mina în sensul unui cirlig care semăna foarte mult cu un cirlig de unghiță cu care eu mă mai jucasem. Mina aceea mă strinse cu dragoste și cu anume autoritate. Era mina primului meu învățător, Alexandru Stoica, trecut acum în lumea umbrelor. Cind amintirea aceasta mă învăluie aud fiorul unui clopoțel care se pregătește să sune scuturat de mina unui copil. O fi mai sunat el clopoțel, poate cu ocazia vreunui colind, dar acum sunetul lui anunță începerea unui zbor, pornirea pe un drum al devenirii și frumos și greu. Stau cu doi profesori, prieteni, în școala în care odinioară a învățat elevul Panait Istrati: școala primară de pe strada Griviței nr. 328 (azi nr. 2) din Brăila. S-au scurs de atunci aproape o sută de ani. Băncile, dulapurile, zidurile, ferestrele sînt aceleași, imi spune profesorul Dumitru Anghel, directorul de azi al școlii. Pe undeva, prin curtea largă a școlii văd parcă umbra unui copil. Un copil care a fost sau un copil care vine? Un Istrati ce a fost sau un Istrati ce vine? Acum, cu ocazia centenarului lui Panait Istrati a intrat multă lume în școala asta. S-a rostit de multe ori copilăria scriitorului, dar la temeliile realizării lui viitoare a fost așezată și evocată figura marelui său dascăl Petru Moisescu. În prima lui zi de școală, a elevului, dascălul Petru Moisescu o fi prins mina fragedă în mina lui și cu un gest sacru de inițiere or fi pornit amîndouă să deseneze. CE? Poate o pasăre - simbol al zborului nesfîrșit? Poate un drum - simbol sub care și-a mistuit viața toată scriitorul de mai târziu? Anul acesta, la Brăila, aflu eu de la cel de-al doilea prieten, profesorul emerit Costache Hirjoghe, inspector școlar, vor părăsi plajele insorite ale Dunării, bălțile din jur și coclaurile Bărăganului, și vor porni către cele 198 grădinițe, 63 școli de patru ani, 55 școli de opt ani, 68 școli de 10 ani, 13 licee și 11 școli profesionale, vor porni către aceste izvoare de lumină aproape o sută de mii de copii și școlari! Să ne imaginăm primul lor pas,

al celor care intră pentru întâia oară într-o școală. Nu seamănă el cu prima bătaie de aripă a păsării tinere care prinde să învețe zborul? Cită emoție și cită candoare de partea copiilor! Cită dragoste și responsabilitate de partea învățătorilor! Școlile au fost pregătite pentru deschiderea cursurilor. Zestrea materială a lor a crescut: au apărut laboratoare, săli noi de clasă mai multe cu 700 față de numărul existent, în 1968, anul înființării județului. Numărul laboratoarelor s-a triplat, al cabinetelor școlare a crescut de două ori, al atelierelor - de trei ori, al sălilor de gimnastică - de două ori. Actul de instrucție se desfășoară în condiții mai bune și el trebuie să fie mai pătrunzător, mai responsabil, mai cuprinzător, mai legat de necesitățile societății în care trăim. Învățătorii, profesorii s-au pregătit și ei pentru a răspunde acestor exigențe. Împreună cu conducerile întreprinderilor în care elevii își desfășoară practica în producție, s-au pregătit atelierele școlare. În acest an, la toate școlile de 8 și 10 ani din județ au luat ființă microferme vegetale și zootehnice, unde elevii cresc acum 850 de porci, 2 700 iepuri, 150 stupi de albine, multe alte animale și păsări, printre care și 11 500 porumbei! Porumbei pentru cerul senin al Brăilei, pentru zarea cea largă a patriei, porumbei pentru menținerea optimismului într-o lume zguduită de neîmpăcări.

Un copil drag mie pășeste anul acesta pentru prima oară pragul școlii. L-am îmbrățișat și i-am spus la ureche, în banca în care a învățat Panait Istrati, povestea lui Căpitan Mavromati. I-am spus și alte povești din opera nepieritoare, care a făcut de mult înconjurul lumii, a lui Panait Istrati. Și copilul m-a întrebat: „Le voi găsi oare în Cartea de Cetire?” Le vei găsi poate cîndva, deocamdată să ne bucurăm că, iată, ai putut asculta, chiar în banca lui Panait, aceste povești. Ele vor trebui, fiind purtătoare de valori estetice și educative inestimabile, să fie incluse și în cărțile de cetire ale școlii românești.

Apoi, după acest dialog, o mină de dascăl a coborît ca din senin deasupra acestui copil, i-a cuprins pumnul fragil în care ținea condeiul strins și au plecat amîndouă să deseneze cirlige, bastonașe, ovaluri și alte semne componente ale unei lumi viitoare, necunoscută copiilor pînă atunci. Cîndva, mina purtătoare a dascălului se va desprinde de a copilului și va pleca în amintire. Dar amintirea, care se naște acum, va rămîne totdeauna vie...

N. GRIGORE MĂRĂȘANU

Fantezia copilăriei

Zilele acestea am fost la cîteva școli de pe Colentina. Parcă cu numărul 27 și 30. Dar asta nu contează prea mult. Școlile, gătite sărbătorește, își așteaptă, să spun așa, pasagerii. Îi așteaptă să vină pentru o călătorie lungă care are să țină cîteva luni. Dar, un element de decor, al respectivelor școli, îl reprezintă desenele copiilor afișate peste tot. Fiecare desen își are personalitatea lui, lumea lui, viața lui. Cred că nu există copil, pe lumea asta, care să nu deseneze. Și să nu se supere nimeni, fiecare școală reprezintă, după părerea mea, o galerie de pictură. Și, cred, mult mai repede poți să ajungi să înțelegi gândurile copiilor prin descifrarea acestor desene. Ceea ce fac copiii pe hîrtie reprezintă o croșetare de idei pe care mulți, de ce să n-o recunoaștem, ar pute-o invidia. Fără nici un fel de prejudecăți și canoane - folosind tot felul de tehnici și metode - copiii noștri pictează și desenează lumea lor

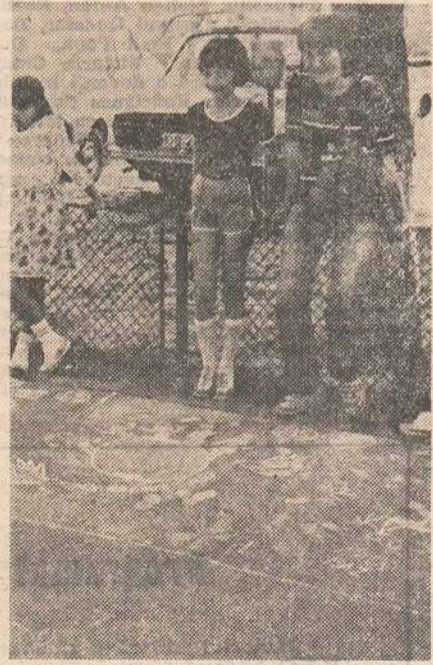

care, să nu ne sfîim, este și lumea noastră pe care am părăsit-o și, poate, de aceea n-o înțelegem în totalitate... Nu demult, într-o zi superbă de vară, cunoscutul magazin Bucur-Obor a organizat un concurs de desene pe asfalt. S-au înscris mulți copii, de toate vîrstele, care, în metrul lor pătrat de asfalt, și-au spus ceea ce au avut de spus. Și, vă rog să mă credeți, toate erau frumoase. Erau frumoase fiindcă toate spuneau ceva. Își aveau personalitatea lor. Desigur juriul oricît de obiectiv ar fi fost, el, în ochii copiilor, tot subiectiv a fost. Și asta fiindcă, cum am mai spus, toate erau frumoase. Și, în acea zi de vară, strada s-a transformat într-o galerie de artă. Și oamenii, oricît de grăbiți ar fi fost, se opreau preț de cîteva clipe în fața acestei lumi și se aplecau s-o dezlege. De fapt așa și trebuie. Dascălii copiilor noștri îi învață să deseneze tocmai că sînt mai aproape decît noi de această lume a copiilor noștri. E bine că ne facem timp s-o înțelegem și noi.

SORIN POSTOLACHE

ALEXANDRU RADU VLAICU - clasa a IV-a Liceul Industrial nr. 36 - București

Sub zodia acestui timp eroic, cinst

Ploiești (sau vocația eroismului cotidian) și Sinaia (sau expresia profunzimii) — două ipostaze ale noilor campioni ai cenaclului.

Prahova, campioană!

Localități : Cimpina, 7 septembrie 1984, orele 18, stadionul Poiana Cimpina; Ploiești, 8 septembrie, orele 18, stadionul 1 Mai; Sinaia, 9 septembrie, orele 18, stadionul din localitate; Mizil, 10 septembrie, orele 18, stadionul din localitate.

Număr de spectatori : 12 000 la Cimpina; 20 000 la Ploiești; 8 000 la Sinaia; 10 000 la Mizil.

Atmosfera : toate spectacolele microstagiunii prahovene au îmbrăcat haina aleasă a sărbătorii. Participarea masivă la aceste manifestări a dat forță și unitate de expresie publicului prahovean decis să urce în virtul ierarhiei spectato-riilor cenaclului. Entuzias și spontan, efervescent și sensibil, dăruit până la eroism, cum a fost cazul în spectacolul de la Ploiești, el a împlinit cu fiecare contribuție imaginea plină de vitalitate a Prahovei tinere și revoluționare.

Calitatea spectacolelor : chiar dacă la început de turneu și cu o formulă înnoită în bună parte, calitatea acestor prime spectacole s-a ridicat mult peste cotele atinse în alte începuturi de turneu. Prezențe scenice sigure, interpretări nuanțate și de calitate, coeziune și o bună disciplină de spectacol, toate au răspuns nevoilor comunicării cu remarcabilul public prahovean.

Noutăți : prezențe locale — la Cimpina : formația Paralela 45, Mihai Constantin, Cristian Ploeanu, Stelian Anton, Roxana Crețu; la Ploiești : grupul Quassar, Dana Vișan, Vasile Dinu, Emil Popa, Doru Enache, grupul Opus, Victoria Catană care din această seară a devenit membră a cenaclului, Carlos Rodrigues Puma din Ecuador, o apariție insolită și cu totul remarcabilă; la Sinaia : Mihai Tudoran și Grup '84; Au dorit să revină în cenaclu și au fost primiți cu bucurie : grupul bucureștean Holograf, Arpad Domokoș, Ionuț Văduva (la clape, integrându-se grupului Flapo), umoristul Valentin Văran, Horia Stoicanu, Doru Stănculescu (după o absență de trei ani), Augustin Frățilă, grupul Poesis, Gil Ioniță. A devenit membră a cenaclului trupa bucureșteană Krypton. La Cimpina, poetul Adrian Păunescu a scris și a recitat „Cerere de adopțiune”. La Ploiești, Horia Stoicanu a prezentat publicului două cin-

tece noi : „Am rămas cu bunele intenții” și „Norocosul”, ambele pe versuri proprii. La Sinaia, Florin Săsărman a cântat prima oară în public : „Cînd s-a-ntors copacul de pe front” (versuri A.P.).

Aportul organizatorilor : cu totul remarcabil. Cu o atît de bună organizare nu ne-am mai întîlnit decît la Iași și sîntem bucuroși să putem da de aici înainte alături de aceștia exemplul oferit de conducerea organizației U.T.C. a județului Prahova. Ei au fost în aceste zile un model pentru modul în care au știut să înlăture orice falsă problemă, lăsînd oamenilor posibilități depline exprimării lor și creîndu-ne sentimentul siguranței acțiunilor noastre. Am colaborat într-o atmosferă de destindere, cu o plăcere care ne-a făcut să simțim în ei prieteni adevărați meritînd cu prisosință toate superlativale. Mulțumim deci tuturor, tovarășului Alexandru Apostol, prim secretar al Comitetului județean Prahova al U.T.C., secretarului cu propagandă, tovarășul Marian Rotaru, întregului activ al organizației județene și al celor locale.

Stagiunea de toamnă a cenaclului, începută tot pe 7 ale lunii de această dată la Cimpina, a deschis în Prahova un drum mai bogat în semnificații, mai împovăraător, prin marile responsabilități asumate dar și, poate tocmai de aceea, mult mai frumos, cu fiecare pas străbătut. Membrii cenaclului s-au regăsit acum, cînd se împlinesc 200 de ani de la revoluția condusă de martirii Horia, Cloșca și Crișan, spre a da „din datoria față de fala trudei strămoșești”, cîstînd trecutul cu sentimentul temeiniciei faptelor prin care ne prefigurăm identitatea, cu puțină vreme înaintea unui alt mare eveniment ce va marca destinul ființării noastre, al XIII-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Nu putea fi alegere mai inspirată decît acest început în Prahova. Cimpina avea să fie deci fîntina care să ostoiască setea acestor neobosiți călători, izvorul puterilor viitoare. Acest prim spectacol avea să adune nu doar un stadion arhiplin, să împlinescă o normă cantitativă, dar mai ales un public cum rar ne-a fost dat să întîlnim, de o mare calitate. Din prima jumătate de oră și pînă la final interesul

tuturor celor prezenți s-a concentrat parcă într-un singur efort. Dialogul a fost și de această dată o punte principală de comunicare. Cele două tribune se invitau reciproc la o întrecere pe care din vreme în vreme, de foarte aproape, trenurile ca o desfășurare de film dintr-un aparat fotografic o înregistrau în trecerea lor. Plăcută și reconfortantă senzație să știi că ele duc spre alte locuri din țară impresia fie și de-o clipă a acestor momente făcînd cunoscută oamenilor vestea că semenii lor există curat și frumos. „Doina lui Lucaci” este momentul la care publicul din Cimpina se ridică la nivelul marilor campioni, rămînd astfel pînă în final. Nota maximă a dat-o participarea extraordinară de care s-au bucurat momentele de patrie, de pace și de spirit revoluționar. S-a cîntat pentru eroul României de azi, tovarășul Nicolae Ceaușescu pentru a cărui reinvestitură în înalta funcție de secretar general al Partidului Comunist Român, Congresul al XIII-lea se va face glas al voinței întregului popor. Ea a fost exprimată și în această manifestare cu hotărîre, cu înaltă conștiință patriotică și revoluționară. Oamenii aceștia ne-au apărut ca un miez de țară activ și conștient, gata să contribuie alături de ceilalți la împlinirea idealurilor de propagare a patriei. Cimpina spirituală avea să ne cucerească astfel definitiv. A.P. avea să spună : „mă simt din Breaza și din Cimpina”.

★

Ploiești, 8 septembrie. La ora cînd scriem aceste rânduri, revăzînd notițele luate în acea seară aproape nu ne vine să credem prin ce am trecut. A mai plouat și în alte seri, (arareori serile în aer liber au fost prilejnice desfășurării actului artistic) dar ca simbătă seara la Ploiești parcă n-a fost nicîcînd. Am început abrupt, cu „Iancu la Tebea”, dar la fel de abrupt, cu tunete și fulgere, ploaia și-a făcut apariția. Lansăm deviza : „cenaclu antiploaie” dar... Oricum, continuăm. Nici nu mai e cazul să-i întrebăm pe cei prezenți, nimeni nu părăsește stadionul. Averse torrențiale, dar între scenă și public se poartă un dialog fierbinte menit parcă să ne mai încălzească : „Flacăra, vă iubește Prahova”, „Prahova, vă iubește Flacăra”. Trupa Holograf intră în scenă cînd plouă mai tare. (Așa am spus toată seara, ne mai știînd de fapt cînd

a plouat mai tare). A fost să fie ca asemenea condiții Holograf să dea o revelație acestui început de turneu. Solist de excepție, Gabi Cotabiță, trupa condusă de Mihai Pocorschi este una o revelație acestui început de turneu. Ploiești de altfel, în condiții deosebit grele, sub amenințarea fulgerelor, sub plicolul electrocutării, toate trupelor au înregistrat un mare succes de pușcă nescu de abia mai rostește versurile „Ultima zi”. Apă îi curge direct de față în gură. Întrerupem? Cînd ne p-neam întrebarea, publicul începuse scandeze : „Să fie pace în lume”. Acor pașiați de tunetele din marea orgă a c-rului vom cînta pentru țară, vom cînta numele păcii. Impresionantă este reacția publicului ploieștean, de un înalt spirit revoluționar, dovedînd, în aceste condiții adevărat eroism. Un adevărat „concert de omîntință” al acestor minunați oameni. Se omagiază memoria lui Nichita Stănescu a cărui soră se află la spectacol și va urca și pe scena cenaclului. August Frățilă va cînta „Hieroglifa”, iar poetul Adrian Păunescu va recita poezia scrisă pentru Nichita. Întreg stadionul îi va cînta memoria scandîndu-i numele. Apare un student ecuadorian Carlos Puma venind de la Timișoara pentru a fi prezent la cenaclu. „În America Latină nu există asemenea spectacole. Vă felicit și felicit poporul român pentru o asemenea manifestare”. Vrea să cînte „Puștoaica” în limba spaniolă (traducerea sa) și va cînta. Conducătorul cenaclului îl pune să încerce și îl roagă să cînte „Puștoaica” în diferite ritmuri. Carlos se descurcă în ritm de sambă, bolero, sirtaki, etc. prilej pentru luministul nostru Némuc de a-și dezvălui calitățile de muzicant. E unul din momentele care deosebesc monstrează încă odată că oamenii de pușcă tind să se vor prieteni, că a fi prieten și vor mai exista muzica și arta în general, mai putem spera în trăinicia păcii și că mai presus de orice înțelegere politică oamenii vor avea puncte comune de vedere în cultură ori de unde ar veni și ori ce limbă ar vorbi. Vocația de prietenie a poporului român s-a vădit strălucit în această seară pe stadionul din Ploiești. Iar pentru cei mai puțin încrezători vom avea drept mărturie banda magnetică a radioului care, a primit, inspirat, dificilul, dar cu atît mai frumosul spectacol de pe un stadion află la discreția naturii dezlănțuite. Cînd aveam

Programul Cenaclului Flacăra

Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și Revista Flacăra, condus de poetul Adrian Păunescu își continuă turneul său prin țară, astfel :

PETROȘANI (14 septembrie), HUNEDOARA (15 septembrie), TEBEA, orele 11 și ALBA IULIA, orele 20 (16 septembrie), CUGIR (17 septembrie), AERUD (18 septembrie), CÎMPENI (19 septembrie), DEJ (20 septembrie), ZĂLAU (21 septembrie), CLUJ-NAPOCA (22 septembrie), REGHIN (23 septembrie), TÎRGU MUREȘ (24 septembrie), TÎRNĂVENI sau SIGHIȘOARA (25 septembrie), MEDIAȘ (26 septembrie), SIBIU (27 septembrie), FĂGĂRAȘ (28 septembrie), BRAȘOV (29 septembrie), BUCUREȘTI (30 septembrie).

Toate spectacolele, cu excepția celor special menționate, încep la orele 18.

Deci, duminică 16 septembrie, de la orele 11, Cenaclul Flacăra se va regăsi la Tebea într-o manifestare cîstînd memoria martirilor suferinței românești.

„Și să vadă mindrul soare / Într-o zi de sărbătoare / Hora noastră”

Pornită de la o concepție științifică de perspectivă, din chiar ideile secretarului general, de a se îmbina învățământul cu producția și cercetarea, practica productivă a elevilor și studenților reprezintă o parte integrantă a procesului de învățământ, având un rol efectiv în instruirea și formarea absolvenților, în acest proces, producându-se implicit și bunuri materiale. Instițându-se în învățământ după Congresul al IX-lea, îmbunătățindu-se și diversificându-se pe parcurs, adaptându-se profilele liceelor și facultăților în funcție de cerințele economiei naționale, practica productivă a căpătat o pondere tot mai mare în procesul de învățământ, ajungând, pe măsura perfecționării acestuia, să reprezinte — împreună cu disciplinele tehnologice — aproximativ 40 la sută în treapta a doua de liceu și peste două treimi în școlile profesionale. În acest mod, la terminarea unei trepte de învățământ, fiecare absolvent are deja o calificare, fiind pregătit a intra în producție, implinindu-se astfel un deziderat uman și social major, atât la nivelul sistemului de învățământ, cât și la necesitățile unei economii puternice — deziderat care nu a fost atins chiar de unele state cu tradiție în învățământ și cu economii avansate.

Structurându-se conform sistemului național de învățământ, practica începe încă din cursul gimnazial, efectuată exclusiv în atelierele școlare, sub îndrumarea maistrilor-instructori. Ea are deocamdată un rol de inițiere — preponderent fiind disciplinele de ordin teoretic și ideologic — dar producerea unor bunuri mate-

riale nu este neglijată. Dacă, în general, atelierele din școli sunt bine utilizate și cu personal calificat, s-a observat — situație cunoscută și la Ministerul Educației și Învățământului — o gamă relativ restrinsă de activități, predominând în deosebi atelierele de lăcătușerie. Aceasta, cu atât mai mult, cu cât, la nivelul liceelor există o paletă largă de profile. Pondere practicii continuă să crească în prima treaptă a liceului. Continuând o serie de măsuri de perfecționare și integrare, începând din anul școlar 1983—1984, M.E.I. a luat inițiativa ca practica în producție să fie însoțită de însușirea concomitentă a cunoștințelor de specialitate și tehnologice. Inițiativa nu se pare binevenită deoarece practica, efectuându-se acum atât în atelierele-școală cât și în întreprinderi, va transforma „predarea clasică” într-o instruire de specialitate. Elevul, depășind faza reproducerei verbale a unor texte, învățând, nemijlocit, pe viu, va căpăta mai multă experiență, ajungând el însuși să gândească și să dezvolte. Totodată, pentru a se evita unele discordanțe între întreprinderi și școli, atât atelierele-școală cât și angrenarea elevilor în ciclul uzinal vor fi coordonate de către întreprinderi. Se evită astfel atât dezinteresul unor uzine pentru pregătirea elevilor, restanțe în aprovizionarea cu materii prime și utilaje, stimulând și colaborarea maistrilor și inginerilor cu elevii, ei fiind acum retribuiți de către întreprinderi. De asemenea, în vederea mai bune organizări a activității de pregătire practică și tehnologică a elevilor și creșterea răspunderii uni-

tăților economice s-au instituit comisii de pregătire practică a elevilor pe lângă fiecare unitate de învățământ liceal, din care fac parte reprezentanți ai școlii și ai întreprinderii. Aceste comisii au sarcina de a stabili conținutul și modul de desfășurare ale instruirii, în concordanță cu cerințele de forță de muncă ale întreprinderii respective, cu specificul proceselor tehnologice ale

Practica, formă a integrării

acesteia, și a lua măsuri adecvate pentru organizarea temeinică a pregătirii profesionale a elevilor, pentru legarea cât mai strinsă a învățământului cu producția.

Aceasta nu înseamnă că practica productivă nu mai are probleme. O măsură care suscită multe discuții la nivelul cadrelor didactice și al elevilor este organizarea practicii pe perioade compacte de timp (minimum o săptămână), ceea ce face să existe mai multe module de orar, elevii trecând de la cursuri la practică printr-o fază de acomodare, și invers, ceea ce se repercutează negativ asupra stării lor psihologice și implicit asupra rezultatelor la învățătură. De asemeni, prin acest sistem se ajunge la diferențe sensibile între clase, rămânând în urmă în parcurgerea unor materii etc.

Creдем că este un aspect care ar trebui luat în considerare de factorii de răspundere din M.E.I. Este de remarcat faptul că la nivelul ministerului, care coordonează sute de mii de elevi și întreaga rețea de unități școlare, acestea din urmă stabilind contacte cu tot atâtea unități economice, colaborarea nu poate fi omogenă. Nu întotdeauna timpul pregătirii practice este folosit integral de elevi, mai există maistri lipsiți de aptitudini pedagogice, uneori producția devine mai importantă în detrimentul instruirii, adesea elevii execută munci necalificate. O situație aparte o întâmpină absolvenții liceelor fost teoretice cu profile ca, de exemplu, filologie-istorie. Este adevărat, că aceste licee s-au adaptat pe cât posibil efectuând practica în stenodactilografie, croitorie ș.a., iar absolvenții lor vizează continuarea studiilor, dar în cazul unui eșec la admitere, ei sunt defavorizați la încadrare. Pe de o parte este firesc să se întâmple așa, orice unitate economică preferind absolvenți pe profilul ei. Pe de altă, acești elevi „policalificați” învață mai multe meserii, nu știu nici una bine, au greutăți și produc și altora.

De aceea, ni se pare o soluție valabilă dezvoltarea și creșterea numărului școlilor profesionale. Prin măsuri stimulative ca acordarea de burse, încadrarea absolvenților la treapta a II-a de retribuire, echivalarea examenelor de specialitate în treapta a II-a de liceu (ei putând fi continuați ulterior, la seral) se asigură stabilitatea forței de muncă prin contract, sporind și interesul unităților e-

conomice de a-și pregăti cadre. Practica având aici rolul preponderent, celelalte discipline vor fi structurate în legătură cu ea. Numai în acest an vor fi admisi în școlile profesionale peste 160 000 elevi.

În învățământul superior, practica are o funcție dinamizatoare de integrare a învățământului cu producția și cercetarea. Integrarea devine o concepție și o soluție pedagogică optimă de transformare a învățământului în factor de progres. Concret, ea se realizează în sisteme integrate pe marile platforme industriale (Măgurele, Institutul politehnic București, Craiova, Timișoara), în atelierele de proiectare, prin amplasarea catedrelor în uzine, prin cercetări pe bază de contract cu echipe mixte, prin teme de proiectare de an care soluționează probleme de producție etc. În învățământul superior, practica constituie deja prima treaptă de afirmare a viitorului cadru cu înaltă pregătire și demonstrarea eficienței sale în producție și cercetare.

Ca o concluzie: practica productivă este bine organizată în învățământul superior, prezentând unele imperfecțiuni la nivelul învățământului liceal. Nu s-ar putea spune că ministerul de resort nu este receptiv și nu se străduie să le înlăture. Pe măsura perfecționărilor, a găsirii soluțiilor optimizatoare, a mai strinsei corelării între școli și întreprinderi, practica productivă devine liantul, conducând spre conceptul complex de integrare a învățământului cu producția și cercetarea într-o economie unitară și prosperă.

IULIAN COSTANDAGHE ■

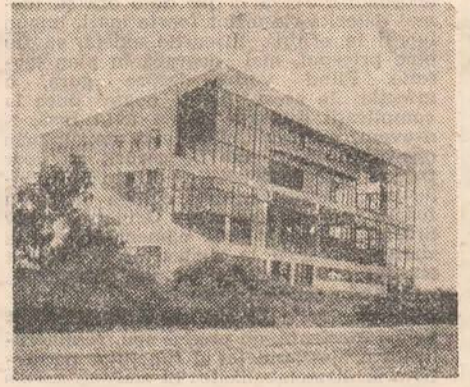
Spune-mi cu cine te însoțești, ca să-ți spun cine ești!

TOT FELUL

● Noutăți la hipodrom ● La Arad toate anotimpurile sînt frumoase ●

Ploiești — o tribună pentru învingători

Ca să apere onoarea lui sau a altuia ar putea intra într-o arenă și ar câștiga. Arată ca un luptător. Cineva l-ar putea crede fost sportiv de performanță sau explorator, un om senin, cu o privire tăioasă care atunci cînd se așază stăpînește înții fotoliul, îl umple cu siguranță și apoi, împreunîndu-și minile, se întoarce spre tine cu un aer de bărbat sigur, care ezită foarte rar în viață. Și tot acest omencesc monument de forță și liniște se năruiește la o singură întrebare, ce fel de om era tatăl dumneavoastră, buzele sale se string, minile încep să fremăte, privirea se topește și descoperi cum memoria funcționează ca o cheie perfectă pentru o existență ca un spațiu deschis, în care toți ne simțim descoperiți. Poate că nezarurile tatălui său l-au făcut pe inginerul Vasile Pestrițu să devină mai puternic, să aibă o stare de siguranță, care la fel de bine ar putea proveni și din multe lucruri complicate și grele dușe la bun sfîrșit fără nici o ezitare. Inginerul Vasile Pestrițu a construit mult. Vorba lui, am pus mina la tot ce a construit Ministerul Construcțiilor de Mașini în județul Prahova. Ca inginer-șef I.A.C.I.M. Brașov, Antrepriza Prahova, — în fruntea căreia se află omul marilor urgențe, Mircea Cozma — inginerul Vasile Pestrițu și-a trecut pe drumurile vieții sale, la capitolul construit-predat-funcționează, o adevărată hartă a unui județ, pe care sînt și microhidrocentrale, și Fabrica de rulmenți grei din Ploiești, și Barajul de la Paltinu și multe alte construcții. Ultima ridicare pe care inginerul Pestrițu și-o poate pune pe mica hartă a sufletului său spre a ține mințile locurile în care și-a cheltuit și nervii, și speranțe, și zile se numește tribuna Hipodromului din Ploiești. Și-n inginerul Pestrițu ca în fiecare dintre noi există un câștigător. Fiecare aspirăm spre victorie. Măcar una cu care să ne justificăm în fața noastră o viață trăită într-un fel sau altul. Victoria ne dă dreptul, măcar pentru o clipă, să comunicăm cu eternitatea, ea ne dă iluzia timpului oprit la noi. Iar Hipodromul din Ploiești este un loc pentru înfrinți și pentru câștigători, pentru oameni și pentru cai, un amfiteatru frumos, în care întrecerea e singurul mod de a fi. Inginerul Vasile Pestrițu nu a concurat niciodată la o cursă de cai. N-a

avut timp. Și cînd a avut, a urcat în tribună. Cei mai frumoși cai sînt tot cei din copilărie. Cu un timp în urmă, inginerul Pestrițu a pus umărul la construirea tribunei de la Hipodromul din Ploiești. A durat doi ani. Nu e atât de ușor să construiești o tribună cînd în alte locuri ești chemat de fiecare dată cu imperativul arde, trebuia să fie gata ieri! Dar în clipele de răgaz, la tribuna de 3000 de locuri (acum închisă în sticlă și arătînd ca o superbă sală de sport), au venit echipele Antreprizei Prahova cu șeful echipei de zidari, Gheorghe Oprea, cu subinginerul Ion Băncilă, conducătorul brigăzii, cu zugravii aflați sub mina aspră a lui Mitică Dumitrescu și au tot adăugat cite puțin, cite puțin. Hipodromul de la Ploiești avea o tribună în fața căreia nu puteau apărea decît înfrinții. La această oră, cînd cei de la Antrepriza Prahova execută ultimele retușuri, așa-zisul machiaj al construcției, se poate spune că la Ploiești există o tribună prin fața căreia pot trece câștigătorii cu fruntea aureolată de victorie. Și astfel hipodromul a devenit un adevărat complex de întrecere, cu grajduri noi, cu cantină și sediu administrativ, cu tribună și spațiu de cazare, un spațiu privilegiat, în care viața își va alege pe rînd câștigătorii dintre oameni și cai.

Inginerul Vasile Pestrițu nu a concurat niciodată la curse de cai. Plăcerile sale secrete sînt legate de spațiu, de comunicarea la distanță. Calul a rămas o ființă fabuloasă, alergînd la marginea copilăriei sale. Dar prin ce a făcut, alături de ceilalți oameni de la Antrepriza Prahova a I.A.C.I.M. Brașov, inginerul Vasile Pestrițu a dovedit că are o vocație certă de câștigător.

CORNEL NISTORESCU ■

Suflet de pisică

Un pasionat vinător și un mare iubitor de animale, tinărul Radu Ștoenescu din Sibiu tocmai ieșise la plimbare cu cei doi ciini superbi ai săi, în pădurea de lângă casă. Unul din ei, Aro, mai scotoitor din fire, a scos de sub un brad un cuib de arici abia născuți. Curios de descoperirea făcută, Radu Ștoenescu a mutat familia de arici în curtea sa dar, spre marea lui dezamăgire, mama celor cinci pui, mică cit un capăt de pește, i-a părăsit peste noapte, lăsîndu-i neajutorați. Tinărul a încercat atunci o mezelanță zoologică, mînd micile vietăți în cuibul pisicii sale, Micheline, care, spre surprinderea tuturor, i-a acceptat, alături de cei doi pisoi destul de mărișori. Doi dintre puii de arici au murit din pricina necunoscute iar cei trei rămași în viață au acum vîrsta de două săptămîni. Abia au făcut ochi și au început să mănince primele fire de iarbă. La început a fost mai complicat, pînă au învățat să sugă de la pisică, dar proprietarul a avut grijă să le dea lapte cu pipeta. Ce-a fost greu a trecut. Acum ci-

teva zile, cei trei țepoși au mîncat fîec de cufundac, fiindcă stăpînul nu se dă în lături să le procure cele mai curioase delicii. Cel mai dificil a fost tot pentru Micheline, căci, nefiind obișnuită cu asemenea progeneruri, în timp ce-i lingea își zgîria limba. Acum a învățat cum sînt dispuși țepii și limba nu-i mai sîngerează. Deși mai mari și mai năbădăioși, cei doi frați, pisoi, sînt într-o amicitie deplină cu cele trei ghemotoace.

RADU G. ŢEPOSU ■

Epilogul tragic al unui braconaj

De regulă, înțelepciunea este direct proporțională cu vîrsta. Pretindem chiar și copiilor care abia încep să cunoască lumea înconjurătoare, să procedeze în orice împrejurare, corect și cu discernămint. Și mulți, foarte mulți dintre ei ne uimesc adesea cu înțelepciunea lor precoce...

Cum poți califica, însă, atitudinea unor oameni, îndeajuns de maturi și în deplină nătațea facultăților mintale, ca să deosebesc faptele permise de cele nepermise, cîntea de necesitate, prudența de imprudență și totuși să ignore, cu bună știință consecințele previzibile la care se expun ?!

Chiar dacă ar fi izolat sau produs la un interval mai puțin memorabil — dar, din păcate nu aceasta este realitatea — evenimentul tragic, la care ne vom referi în rîndurile de față, petrecut cu citva timp în urmă pe Valea Botfeului din județul Arad, scotim că merită să fie adus în atenția publică, mai ales pentru a pune pe gînduri pe cei tentați să comită fapte similare, pe cit de intolerabile, pe atît de periculoase.

Șase oameni în puterea cuvîntului, între 37 și 61 de ani, Vasile Bocfort și Gheorghe Barna din comuna Nermis, Nicolae Tole din Beliu, Axente Tole, din Cărand, Terentie Tole din Sebiș și Antoniu Hent din Clit, județul Arad, se înteleg într-una din zile să organizeze o vîntoare ilegală pe Valea Botfeului, pentru a impușca un căprior. Zis și fă-

cuf. Cu toate că nu posedau autorizație, potrivit normelor în vigoare pentru a vîna un asemenea animal, căpriorul este ucis și împărțit între braconieri.

Primul „succes” probabil le-a deschis apetitul. Hotărîsc pe loc să se întîlinească pentru o nouă vîntoare, tot în afara regulilor etice și normelor legale, chiar a doua zi.

A sfida o interdicție nu, înseamnă, însă automat și degajarea celui în cauză de sentimentul temerii pentru eventuala descoperire a faptei nepermise, de senzația inevitabilă a vinovăției. Și în asemenea împrejurări în care aparențele sînt în mod cert înșelătoare, orice acțiune va fi inhibată de suprasolicitarea nervoasă, cauzată, la rîndul ei, de frica demascării și a tragerii la răspundere.

Sub impulsul unei astfel de situații tensionare se pierde autocontrolul, slăbește stăpînirea de sine, imprudența sporite starea de pericol.

Exact așa s-a și întîmplat atunci pe frumoasa Vale a Botfeului din județul Arad, cînd unul dintre cei șase braconieri avea să plătească cu viața, ceilalți cu libertatea, unul însă și cu remușcarea nevîndecabilă pentru imprudența fatală, lipsa de înțelepciune, sfidarea unor elementare obligații morale și legale.

Sub imperiul emoției, temerii și grabei, Axente Tole n-a mai avut răbdarea necesară să chibzuiască „la rece”, chiar instantaneu, cum se impune uneori, în astfel de împrejurări dar cu discernămintul necesar de dinaintea oricărei apăsări pe trăgaci și plumbul trimis în direcția în care se mișcase un tuș, iar el crezuse că acolo va apărea căpriorul, a lovit în plin și fără nici o șansă de salvare pe Vasile Bocfort.

MIHAI GROZAVU ■

Cu simțul datoriei față de cetățean

Anotimpuri pe malul Mureșului

Arădenii susțin că cel mai frumos loc din lume se află pe malul stîng al Mureșului, acolo unde riul face o buclă. Nu știm dacă chiar așa stau lucrurile, dar, este clar pentru toată lumea, ceea ce s-a reușit să se facă pe malul unui flu este un exemplu unic în felul său. Insula, cum este cunoscută de toată lumea, reprezintă un foarte frumos loc de agrement și de odihnă pentru oamenii veniți, o arată statisticile, din foarte multe colțuri

din țară și chiar din multe țări ale Europei. Mai mult decît atât: mulți, foarte mulți, chiar își și fac concediile aici, pe malul Mureșului. Prin ceea ce au făcut odihni s-a reușit ca insula să fie un cartier, să-i spunem așa, de verdeață — un loc în care să te simți bine. Zona este legată de oras prin trei poduri plutitoare și de un superb pod rutier; întreaga suprafață este de peste 25 de hectare. Aici, o spune Ion Gabor, cel însărcinat cu bunul mers al treburilor, s-au amenajat, în timp, 5 bazine de diferite forme și dimensiuni. Apa termală este captată de la un izvor care are pînă-n 30 de grade. De asemenea este adusă apă și din Mureș. Pe toponimul destinat copiilor, ca o noutate, curge, tot timpul, apă termală care are în componență fier, magneziu și sodiu. S-au mai amenajat și foarte multe terenuri de tenis, de fotbal și s-au construit 120 de căsuțe și peste 1400 de cabane. Spațiul verde natural este completat cu circa 2000 de brazi și molizi și s-au plantat peste 60000. (cifra este destul de exactă) detrandafiri. Și fiindcă tot sîntem la capitolul efreilor mai trebuie să spunem că într-o zi de vîrf vin să-și petreacă timpul liber peste 40000 de oameni. Așa că orice comentariu este de prisos. Pentru cei care poposesc pe malul Mureșului cei doi șefi

ai alimentației publice, Petre Negrut și Floruța Pavel, au organizat, nici mai mult și nici mai puțin, 31 de puncte de vînzare a diferitelor preparate. Desigur că nu are rost să enumerăm în aceste rînduri întreaga listă a produselor care se găsesc. Dar o noutate (care ar putea fi generalizată și în alte părți) o constituie faptul că se caută foarte mult cartofii prăjiți și porumbul fiert... Și, spus altfel, arădenii au știut să-și aducă mult mai aproape de ei atît marea cit și muntele. Și, fără nici un fel de exagerare — toate anotimpurile, pe malul stîng al Mureșului, la Arad, sînt frumoase, pline de pitoresc și poezie iar fiecare clipă petrecută aici este o bucurie și, nu exagerăm deloc, o vacanță...

SORIN POSTOLACHE ■

